

CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA
ЦЕНТРИ ЦИВИЛНИХ ИНИЦИЈАТИВА

**IZVJEŠĆE O MONITORINGU RADA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH
01.01.2018. – 31.03.2018.**

NASTAVLJEN JE RAD PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH BEZ PARLAMENTARNE VEĆINE U ZASTUPNIČKOM DOMU, ŠTO ZNAČAJNO OTEŽAVA RAD OVE INSTITUCIJE.

Procesi unutar pojedinih političkih stranaka koje participiraju u Parlamentarnoj skupštini BiH (prije svega SDA i SDS) doveli su do situacije da je u prvom kvartalu 2018. godine vladajuća koalicija nastavila djelovati bez natpolovične većine u Zastupničkom domu PSBiH, što znači da koalicija SDA, HDZ BiH, SBB i Savez za promjene u Zastupničkom domu PSBiH imaju 18 zastupnika/zastupnica, dok oporbene političke stranke (SDP, DF, SNSD, A-SDA, BPS, Nezavisni blok, DNS, HDZ 1990, uz jednog neovisnog zastupnika imaju 24 zastupnika/zastupnice u Zastupničkom domu PSBiH. Dakle, vladajuća većina koalicija na državnom razini u BiH više ne postoji, ali stranke bivše vladajuće većine se održavaju na vlasti zato što u izbornoj, 2018. godini ne postoji realna alternativa postojećem stanju, niti realna mogućnost za promjenu aktualnog sastava Vijeća ministara BiH, koje nastavlja da funkcionira kao manjinska vlada.

STALNI POLITIČKI SUKOBI UNUTAR I IZMEĐU STRANAKA VLADAJUĆE KOALICIJE, NAJTEŽE POSLJEDICE OSTAVILE SU NA REZULTATE RADA PS BIH.

U prvom kvartalu 2018. godine, PS BiH je usvojila svega 3 zakona, što je jedan od lošijih kvartalnih rezultata PSBiH u posljednjih 11 godina. Ostvareni rezultat posebno je problematičan kada se ima u vidu činjenica da je Zastupnički dom PSBiH planirao donošenje 56 zakona u 2018., a Dom naroda gotovo isto toliko.

SKROMNI REZULTATI RADA PSBIH U PRVOM KVARTALU 2018. GODINE U ODNOSU NA VLASTITE PLANOVE ZAKONODAVNIH AKTIVNOSTI.

Realizacija zakonodavnog plana Zastupničkog doma PSBiH za prva tri mjeseca 2018. godine iznosi 16,1%, jer je od planiranih 56 zakona, ovaj Dom usvojio 9 zakona iz orijentacijskog plana rada, što znači da je nerealizirano ostalo 47 zakona iz godišnjeg programa rada. Doma naroda PSBiH, zaključno sa 31.03.2018. godine, imao je realizaciju vlastitoga plana zakonodavnih aktivnosti od svega 2,0 %, jer je usvojio jedan zakon, koji je sadržan u programu rada DN-a. Krajem prvog kvartala 2018. godine, tri zakona u Domu naroda i dva u Zastupničkom domu PSBiH bila su na usuglašavanju teksta kod Zajedničkog povjerenstva oba doma PSBiH.

ZBOG MALOG BROJA USVOJENIH ZAKONA U PROMATRANOM RAZDOBLJU, PONOVO JE DO IZRAŽAJA DOŠAO PROBLEM NEPOVOLJNOG ODNOSA USVOJENIH I ODBIJENIH ZAKONA, PO KOME JE PS BIH SPECIFIČNA NAŠOJ REGIJI I ŠIRE.

U prvom kvartalu 2018. godine usvojena svega 3 zakona, a odbijeno ih je tri puta više – 9. I to svih 9 zakona u Zastupničkom domu PSBiH, s tim da su sve odbijene zakone u proceduru predložili zastupnici/izaslanici oba doma Parlamentarne skupštine BiH.

KONTINUIRANO SE KASNI SA USVAJANJEM SVOJH ORIJENTACIJSKIH PLANOVA RADA OBA DOMA PSBiH, PA NIJE BILO IZNIMKE NI PRILIKOM USVAJANJA PLANOVA RADA ZA 2018. GODINU. Umjesto do kraja 2017. godine, planovi rada oba doma PSBiH usvojeni su sa znatnim zakašnjenjem – Program Zastupničkog doma na sjednici Kolegija Doma, 19. veljače 2018. godine, a Program Doma naroda na sjednici Kolegija ovog Doma, 21. ožujka 2018. godine.

PRORAČUN INSTITUCIJA BiH I MEĐUNARODNIH OBVEZA BiH ZA 2018. GODINU USVOJEN JE SA SKORO MJESEC DANA ZAKAŠNJENJA. Za razliku od državnog proračuna za prošlu, 2017. godinu, koji je usvojen je 16 dana prije isteka zakonskog roka, Prijedlog Zakona o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2018. godinu, usvojen 17.01.2018. godine u Zastupničkom domu i 25.01.2018. godine u Domu naroda PSBiH, iako u sadržaju proračuna nema suštinskih promjena i isti je, već godinama, na razini od 950 miliona KM za financiranje institucija naše zemlje.

POČETKOM GODINE KONAČNO JE USVOJEN STRATEŠKI PLAN RURALNOG RAZVOJA BiH ZA RAZDOBLJE 2018.-2021. GODINE. Vijeće ministara BiH je, 04.01.2018. utvrdilo Strateški plan ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine za razdoblje 2018.-2021., a potom je isti usvojen na Zastupničkom domu, 31.01.2018., te na Domu naroda PSBiH, 20.02.2018. godine. Usvajanjem Strategije ruralnog razvoja omogućen je pristup europskim fondovima za pomoć poljoprivredi i na taj način je spriječen dosadašnji rizik da poljoprivrednici oba bh. entiteta ostanu bez značajne financijske pomoći EU.

U PRORAČUNU INSTITUCIJA BiH OSTALA JE MOGUĆNOST TZV. "DISKRECIJSKOG" TROŠENJA NOVCA ČLANOVA PREDSJEDNIŠTVA BiH, TE PREDSJEDATELJA I DVA ZAMJENIKA PREDSJEDATELJA VIJEĆA MINISTARA BiH. Nastavlja se višegodišnja praksa tzv. "diskrecijskog" trošenja proračunskog novca od strane predsjedatelja i dva zamjenika predsjedatelja Vijeća ministara BiH, kao i tri člana Predsjedništva BiH, koji imaju mogućnost interventno i na temelju osobnih prosudbi, koristiti sredstva do 6% od iznosa tekuće pričuve u 2018. godini (Predsjedništvo BiH - 360.000 KM), te 4% za predsjedatelja i dva zamjenika predsjedatelja Vijeća ministara BiH (180.000 KM). CCI smatra da je nedopustivo da se sredstva u iznosu od 540.000,00 KM troše bez jasnih i transparentnih kriterija, i da odluke o trošenju proračunskog novca trebaju donositi Institucije, bez "povlastica" za bilo kojeg dužnosnika. Treba stvoriti zakonske pretpostavke i donijeti potrebne odluke, kojima će se onemogućiti tzv. "diskrecijsko" trošenje proračunskog novca od strane rukovodstva Vijeća ministara BiH, te članova Predsjedništva BiH.

BOSNA I HERCEGOVINA, JOŠ UVIJEK, NEMA USVOJEN DOKUMENT "PROGRAM INTEGRIRANJA BiH U EU". Bh. vlasti su se Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju obvezale

da će kreirati i donijeti ovaj Program, ali nema potrebne "političke volje" i spremnosti na kompromis da se konačno usvoji ovaj važni dokument. A radi o planskom dokumentu, koji na vrlo jednostavan način treba posložiti sve obveze Bosne i Hercegovine u procesu europskih integracija i dati odgovor na pitanja tko, što i kada treba ispuniti u procesu europskih integracija Bosne i Hercegovine.

POJEDINE ODLUKE USTAVNOG SUDA BIH VEĆ GODINAMA ČEKAJU NA PROVEDBU OD INSTITUCIJA VLASTI NA SVIM RAZINAMA U BIH. Zaključno sa 31.01.2018. godine, ukupno 11 odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine nije bilo izvršeno, od kojih je 5 "U" predmeta (zahtjevi za ocjenu ustavnosti) i 6 "AP" predmeta (predmeti iz apelacijske nadležnosti Ustavnog suda BiH). Neizvršene odluke Ustavnog suda BiH, koje su donesene na temelju zahtjeva za ocjenu ustavnosti, odnose se na obaveze zakonodavnih tijela (Parlamentarna skupština BiH - 4 i Parlament Federacije BiH – 1 odluka). Međutim, iako najodgovorniji predstavnici zakonodavne i izvršne vlasti na razini države i entiteta, ali i drugih razina vlasti u BiH, znaju da je Ustav BiH sastavni dio Mirovnog sporazuma za BiH i da su odluke Ustavnog suda BiH konačne, obvezujuće i da se iste moraju provoditi, ipak se na provedbu pojedinih odluka Ustavnog suda BiH čeka već godinama, jer su krajnji rokovi za izvršenje određenih odluka Ustavnog suda BiH već poodavno istekli.

BOSNA I HERCEGOVINA NIJE ISPUNILA OBVEZE IZ UGOVORA O ENERGETSKOJ ZAJEDNICI. BiH još nije ispunila preuzete obveze iz Ugovora o Energetskoj zajednici, koje se odnose na usvajanje zakona na državnoj razini o regulatoru električne energije i plina, prijenosu i tržištu električne energije, te uspostavljanju regulatornog tijela na razini BiH za tržište plina. Podsjećamo da je BiH prva zemlja članica Energetske zajednice kojoj su, prije tri godine, zbog neispunjenja obveza iz spomenutog Ugovora, bile uvedene sankcije. Na nedavno održanom "Energetskom Samitu" u Neumu, pod pokroviteljstvom Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, Državnog regulatornog povjerenstva za električnu energiju, te entitetskih regulatornih povjerenstava za energetiku. veleposlanica SR Njemačke u BiH Christiane Hohmann, zamjenik šefa misije veleposlanstva Sjedinjenih Američkih Država (SAD) u BiH Paul Horowitz, veleposlanik Velike Britanije u BiH Edward Ferguson i šef političkog i ekonomskog Odjela Delegacije EU u BiH Jan Snajdauf, poručili su da BiH treba, što je moguće prije, usvojiti okvirnu državnu strategiju za unapređenje i razvoj energetskog sektora, kako bi se "otvorila vrata" za značajnu financijsku podršku EU. Također, po procjenama Svjetske banke, treba uložiti oko 3 milijarde eura u narednih 20 godina, da bi se modernizirao energetski sektor i isti doveo na sadašnju razinu Europske unije.

BOSNA I HERCEGOVINA JE U PRVOM KVARTALU 2018. GODINE DELISTIRANA SA TZV. "SIVE LISTE" RADNE GRUPE ZA FINACIJSKU AKCIJU PROTIV PRANJA NOVCA (FATF). Nakon terenske posjete izaslanstva FATF-a Bosni i Hercegovini, 16. i 17. siječnja 2018. godine,

koja je za cilj imala provjeru provedbe donesenih zakonskih i podzakonskih akata iz FATF Akcijskog plana, nakon razgovora sa predstavnicima 27 institucija s različitih razina vlasti u BiH, izraženo je zadovoljstvo postignutim rezultatima institucija u Bosni i Hercegovini, vezano za provedbu mjera iz spomenutog FATF Akcijskog plana, pa je izvješće FATF izaslanstva o terenskoj posjeti Bosni i Hercegovini razmatrano 22. veljače ove godine na plenarnoj sjednici FATF-a, i isto je jednoglasno i bezuvjetno i usvojeno.

UKUPNA PRIMANJA ZASTUPNIKA I IZASLANIKA U PS BIH I DALJE SU U NESRAZMJERU SA UKUPNOM SOCIO-EKONOMSKOM SITUACIJOM U BiH I OSTVARENIM REZULTATIMA OVE INSTITUCIJE. Ukupna primanja bh. parlamentaraca i dalje kreću u rasponu od 4.800 do 6.500 KM, unatoč ukidanju određenih dosadašnjih beneficija (tzv. "bijeli kruh", plaćanje rada u povjerenstvima i upravim/nadzornim odborima u radno vrijeme, plaćanja posjeta obiteljima 4 puta mjesečno, za one koji su udaljeni od sjedišta PSBiH preko 80 KM itd.). CCI smatra da postoji prostor i za dodatne "redukcije" ukupnih primanja, što bi značilo, prije svega, usklađivanje njihovih plaća sa tzv. "europskim standardom", tj. da iste iznose 3-3,5 prosječne mjesečne plaće uposlenih u BiH. Nespremnost da se takvo nešto i dogodi najbolje se ilustruje kroz pokušaj da se u prošloj godini usvoji Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, kojim je bio limitiran maksimalni iznos otpremnine za odlazak u mirovinu bh. parlamentaraca na iznos od 9.960 KM ili preciznije, na 12 prosječnih plaća uposlenih u BiH umjesto sadašnjih 25.000–30.000 KM, ali nije bilo potrebne većine u Zastupničkom domu PSBiH za usvajanje ovog zakona.

I DALJE JE NAJPOZITIVNIJI SEGMENT RADA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH NJEZINA TRANSPARENTNOST. Parlamentarna skupština BiH, već godinama, ima vrlo respektabilnu razinu transparentnosti, koja je, tijekom aktualnog saziva PSBiH, dodatno poboljšana redizajniranjem službene web stranice ove Institucije. Krajem prvog kvartala 2018. godine, okončani su radovi na uspostavi novog, suvremenijeg načina online praćenja plenarnih zasjedanja oba doma PSBiH, u interesu svih onih koji žele online pratiti zasjedanja PS BiH i druge događaje u zgradi institucija BiH.

IAKO JE IZBORNA GODINA, PROBLEM SUSTAVNE DISKRIMINACIJE BH. GRAĐANA I KRŠENJE MEĐUNARODNIH ZAKONA OD STRANE BH. INSTITUCIJA, JOŠ NIJE RIJEŠEN. Dom naroda PS BiH i dalje funkcionira bez predstavnika „Ostalih“ u svome sastavu, i kako stvari trenutno izgledaju, tako će biti i nakon općih izbora u BiH u listopadu 2018. godine. Također, s obzirom da se već uveliko ušlo u izbornu godinu, ne postoje naznake da će se postići dogovor i implementirati odluka Međunarodnog suda za ljudska prava u Strazburu u svezi izbora članova Predsjedništva BiH.

SAŽETAK.....	2
SADRŽAJ.....	6
UVOD.....	7
POLITIČKI KONTEKST.....	8
STRANAČKI SASTAV PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH.....	10
TEMELJNE INFORMACIJE O RADU PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH.....	14
ZAKONODAVNA AKTIVNOST PSBIH.....	19
KOMPARACIJA SA PROŠLIM I PRETPROŠLIM SAZIVOM PSBIH.....	24
KOORDINACIJA RADA VMBIH I PS BIH	27
KLJUČNI DOKUMENTI ZA STVARANJE PREDUVJETA ZA EFIKASAN RAD	33
EUROATLANSKI PUT BIH.....	39
AKTIVNOSTI ZASTUPNICA/ZASTUPNIKA OBA DOMA PSBIH.....	42
PRIMANJA ZASTUPNICA/ZASTUPNIKA OBA DOMA PSBIH.....	47
UTJECAJ NA KVALITETU ŽIVOTA GRAĐANA.....	51
TRANSPARENTNOST RADA PSBIH.....	53
ZAKLJUČCI I PREPORUKE.....	55
.....	
DODATAK 1 – STATUS ZAKONA U PSBIH, ZAKLJUČNO SA 31.03.2018. GODINE.....	57
DODATAK 3 – PROVEDBA MJERA IZ AP REFORMSKE AGENDE NA RAZINI BIH.....	62
DODATAK 3 – PROVEDBA ODLUKA USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE.....	68

Kvartalno izvješće Centara civilnih inicijativa (CCI) o monitoringu rada Parlamentarne skupštine BiH za razdoblje od 01.01.- 31.03.2018. godine sumira podatke do kojih su došli Centri Civilnih Inicijativa prateći rad Parlamentarne skupštine BiH u spomenutom tromjesečnom razdoblju.

Fokus Izvješća je pregled temeljnih informacija o radu PSBiH tijekom prva tri mjeseca 2018. godine, uz akcent na realizaciju zakonodavnih aktivnosti, kao primarnih aktivnosti u radu najvišeg organa zakonodavne vlasti BiH, uz pregled trenutnog stanja na euroatlanskom putu BiH, te osvrt na ključne dokumente za rad Parlamentarne skupštine BiH (program rada i proračun institucija BiH...).

Periodična izvješća o monitoringu rada parlamenata i vlada predstavljaju jedanaestogodišnji kontinuitet u praćenju rada i informiranja javnosti o rezultatima rada institucija vlasti u našoj zemlji, a metodologija koju CCI koristi utemeljena je na podacima koji su dostupni iz više izvora, prije svega, sa službenih web stranica institucija zakonodavne i izvršne vlasti na svim razinama, iz zapisnika, stenograma, audio-snimaka sa održanih sjednica institucija, ekspozea premijera, programa rada i proračuna institucija, eksternih analiza i izvješća, nazočnošću predstavnika CCI-a na održanim sjednicama institucija, kao i drugih podataka pohranjenih u internu bazu CCI-a.

Centri civilnih inicijativa (CCI) višegodišnjim monitoringom rada institucija vlasti u BiH i periodičnim izvješćivanjem o rezultatima istoga, nastoje javnosti omogućiti uvid u rad institucija zakonodavne i izvršne vlasti na razini kantona u FBiH, oba bh. entiteta i države BiH, s ciljem doprinosa pozitivnim pomacima u kontekstu odgovornosti, efikasnosti, efektivnosti i transparentosti rada institucija vlasti.

Procesi unutar pojedinih političkih stranaka koje participiraju u Parlamentarnoj skupštini BiH (prije svega SDA i SDS) doveli su do situacije da je u prvom kvartalu 2018. godine vladajuća koalicija nastavila djelovati bez natpolovične većine u Zastupničkom domu PSBiH, što znači da koalicija SDA, HDZ BiH, SBB i Savez za promjene u Zastupničkom domu PSBiH imaju ukupno 18 zastupnika/zastupnica, dok oporbene političke stranke (SDP, DF, SNSD, A-SDA, BPS, Nezavisni blok, DNS, HDZ 1990, uz jednog neovisnog zastupnika imaju 24 zastupnika/zastupnice u Zastupničkom domu PSBiH. Dakle, vladajuća većina na državnom razini u BiH više ne postoji, ali stranke bivše vladajuće većine se održavaju na vlasti zato što u izbornoj, 2018. godini ne postoji realna alternativa postojećem stanju, niti realna mogućnost za promjenu aktualnog sastava Vijeća ministara BiH, koje nastavlja da funkcionira kao manjinska vlada.

Evidentan je i zastoj na europskom putu BiH i u provedbi zacrtanih reformi, na šta upozoravaju i predstavnici međunarodne zajednice. Problemi u koordinaciji različitih razina vlasti, opstrukcije motivirane uskostranačkim interesima, te, sporost prilikom usuglašavanja odluka kroz tzv. "mehanizam koordinacije", posebno su došli do izražaja prilikom kreiranja odgovora na pitanja iz Upitnika EK, koji su, nakon više puta prolongiranih rokova, finalizirani i predati Europskoj komisiji tek, 28.02.2018. godine, nakon skoro 15 mjeseci.

Evidentna je i sporost u provedbi planiranih mjera iz Akcijskog plana Reformske agende na državnoj razini, jer cca 1/3 planiranih mjera, još uvijek, nisu implementirane.

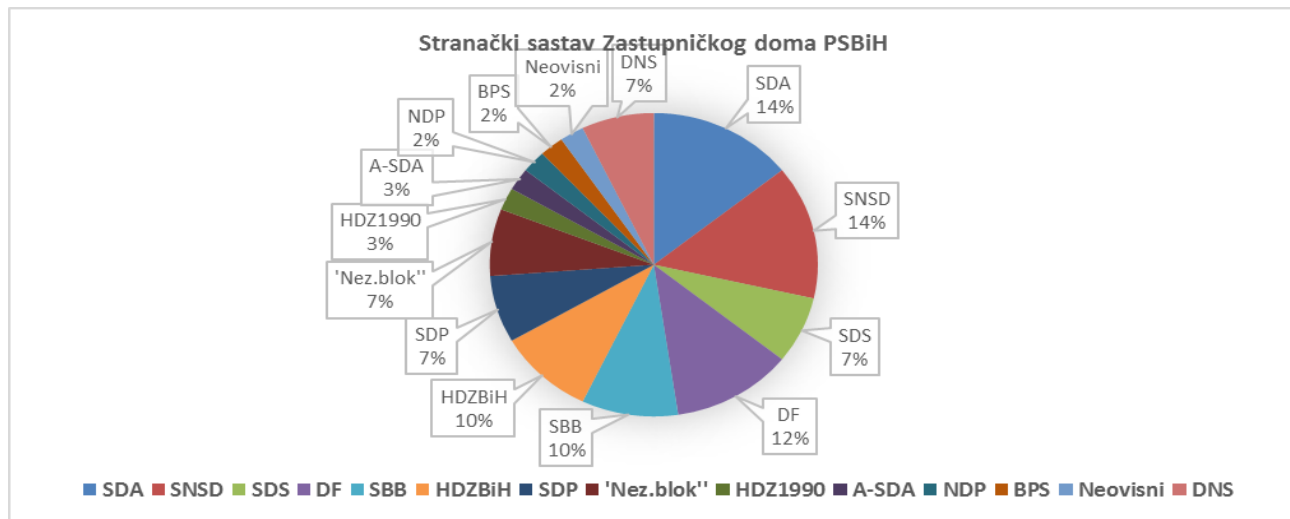
I dalje je najlošiji segment rada PSBiH, ali i Vijeća ministara BiH zakonodavna aktivnost obje institucije, posebno, ako se analizira ispunjenje vlastitih planova rada Vijeća ministara i Parlamentarne skupštine BiH za 2018. godinu, dok je kontinuirana nestabilnost parlamentarne većine u Zastupničkom domu PSBiH, te povlačenje kadrova SNSD iz svih povjerenstava unutar PSBiH, nakon prošlogodišnje smjene Nikole Špirića sa predsjedatelja i člana Zajedničkog povjerenstva za nadzor nad Obavještajno-sigurnosne agencije BiH (OSA), rezultirala sve češćim odgađanjem sjednica povjerenstava PSBiH, zbog nedostatka kvoruma, što dodatno negativno utječe na ukupnu efikasnost rada oba doma Parlamentarne skupštine BiH.

Parlamentarna većina u Zastupničkom domu se i dalje formira po tzv. "ad-hoc" principu, tj., od sjednice do sjednice, od zakona do zakona, od mjere do mjere, koje se razmatraju na sjednicama ovog Doma, što negativno utječe na rad Doma naroda PSBiH, te učinkovitost Vijeća ministara BiH.

SASTAV DOMOVA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH

Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH čine 42 zastupnika/zastupnice iz 13 političkih stranaka, računajući i, u drugoj polovini 2017. godine osnovani, "Nezavisni blok", čiji su utemeljitelji zastupnici Senad Šepić, Sadik Ahmetović i Salko Sokolović, bivši članovi Kluba SDA u ovom Domu, kao i Demokratski narodni savez (DNS), koji je, tijekom prošle, 2017. godine napustio zastupnik Jovan Vukovljak, koji je potom djelovao kao "neovisni zastupnik", da bi se početkom 2018. godine ponovo vratio u svoju bivšu stranku, kao i jedan neovisni zastupnik, koji djeluje u ovom Domu (Safer Demirović).

Podsjećamo da je zastupnik Đorđo Krčmar krajem 2017. godine napustio Klub SDS-a i počeo djelovati u Zastupničkom domu PSBiH kao neovisni zastupnik, a već početkom 2018. godine (19.01.) pristupio je DNS-u, kao i zastupnik Borislav Bojić, koji je 07. ožujka 2018. godine istupio iz Kluba zastupnika SDS-a u Zastupničkom domu i počeo djelovati kao samostalni zastupnik, da bi već 16.03.2018. godine pristupio DNS-u. Tako će do kraja aktualnog mandata u Zastupničkom domu djelovati u novoutemeljenom Klubu DNS-a, zajedno sa Đorđom Krčmarom, novim članom DNS-a, te Jovanom Vukovljakom, koji je u 2017. godini napustio DNS i ponovo se vratio u stranku.

Grafikon 1

Također, Safer Demirović, zastupnik u Zastupničkom domu PSBiH je 07.03.2018. godine, tijekom zasjedanja ovog Doma, informirao zastupnice/zastupnike da istupa iz Kluba SDA u Zastupničkom

domu PSBiH, kazavši da će od toga dana (07.03.) djelovati kao neovisni zastupnik u Zastupničkom domu PSBiH, o čemu je naknadno obavijestio i Kolegij Zastupničkog doma PSBiH.

Tako je vladajuća koalicija u 1. kvartalu 2018. godine, nastavila djelovati bez natpolovične većine u Zastupničkom domu PSBiH, što u praksi znači da koalicija SDA, HDZ BiH, SBB i Savez za promjene trenutno u Zastupničkom domu PSBiH imaju ukupno 18 zastupnika/zastupnica, dok oporbene političke stranke (SDP, DF, SNSD, A-SDA, BPS, Nezavisni blok, DNS, HDZ 1990, uz jednog neovisnog zastupnika), sada imaju 24 zastupnika/zastupnice u Zastupničkom domu PSBiH.

U kontekstu navedenoga, Zastupnički dom PSBiH je, zaključno sa 31.03.2018. godine, imao sljedeći sastav: 6 zastupnica/zastupnika - SDA, 3 – SDS-a, 1 – NDP-PDP, 4 - HDZ BiH, 4 zastupnika SBB-a, 3 zastupnika SDP-a, 5 zastupnica/zastupnika DF-a, 6 zastupnica/zastupnika SNSD-a, 1 zastupnika A-SDA, 1 zastupnika BPS-a, 3 zastupnika Nezavisnog bloka, 3 zastupnika DNS-a, 1 zastupnicu, HDZ 1990, te jednog neovisnog zastupnika (Safer Demirović).

Navedeno u praksi znači da parlamentarna većina u Zastupničkom domu više ne postoji kao formalno organizirana skupina zastupnica/zastupnika tog Doma, već se ista formira od sjednice do sjednice, od zakona do zakona, od točke do točke dnevnog reda, što negativno utječe na efikasnost rada Zastupničkog doma i Doma naroda PSBiH, odnosno Parlamentarne skupštine BiH.

Grafikon 2

Klubovi zastupnika/zastupnica u Zastupničkom domu PSBiH, zaključno sa 31.03.2018. godine¹:

- Klub zastupnika/zastupnica SDA - Stranke demokratske akcije

¹ Podaci o sastavu klubova zastupnika/zastupnica u Zastupničkom domu PSBiH preuzeti su sa službene web stranice Parlamentarne skupštine BiH.

Amir Fazlić (predsjedatelj Kluba), Nermina Kapetanović (zamjenica predsjedatelja), Šefik Džaferović, Šemsudin Mehmedović, Hazim Rančić, Asim Sarajlić

- Klub zastupnika/zastupnica Demokratske fronte - Željko Komšić

Damir Bećirović (predsjedatelj Kluba), Maja Gasal Vražalica (zamjenica predsjedatelja), Mensura Beganović, Željko Komšić, Hanka Vajzović

- Klub zastupnika Saveza za bolju budućnost BiH – SBBBiH Fahrudin Radončić

Mirsad Đonlagić (predsjedatelj Kluba), Mirsad Isaković (zamjenik predsjedatelja), Damir Arnaut, Fehim Škaljić

- Klub zastupnika/zastupnica Hrvatske demokratske zajednice BiH – Hrvatski narodni sabor

Nikola Lovrinović (predsjedatelj Kluba), Monika Tomić (zamjenica predsjedatelja), Predrag Kožul, Borjana Krišto, Diana Zelenika

- Klub zastupnika SDP-a - Socijaldemokratske partije BiH

Mirsad Mešić (predsjedatelj Kluba), Saša Magazinović (zamjenik predsjedatelja), Denis Bećirović

- Klub zastupnika/zastupnica Saveza nezavisnih socijaldemokrata - SNSD - Milorad Dodik

Staša Košarac (predsjedatelj Kluba), Lazar Prodanović (zamjenik predsjedatelja), Dušanka Majkić, Milica Marković, Miroslav Milovanović, Nikola Špirić

- Klub zastupnika/zastupnica Srpske demokratske stranke (SDS)

Aleksandra Pandurević (predsjedateljica Kluba), Mladen Bosić, Nenad Lalić, Momčilo Novaković

- Klub zastupnika Nezavisni blok

Salko Sokolović (predsjedatelj Kluba), Senad Šepić, Sadik Ahmetović

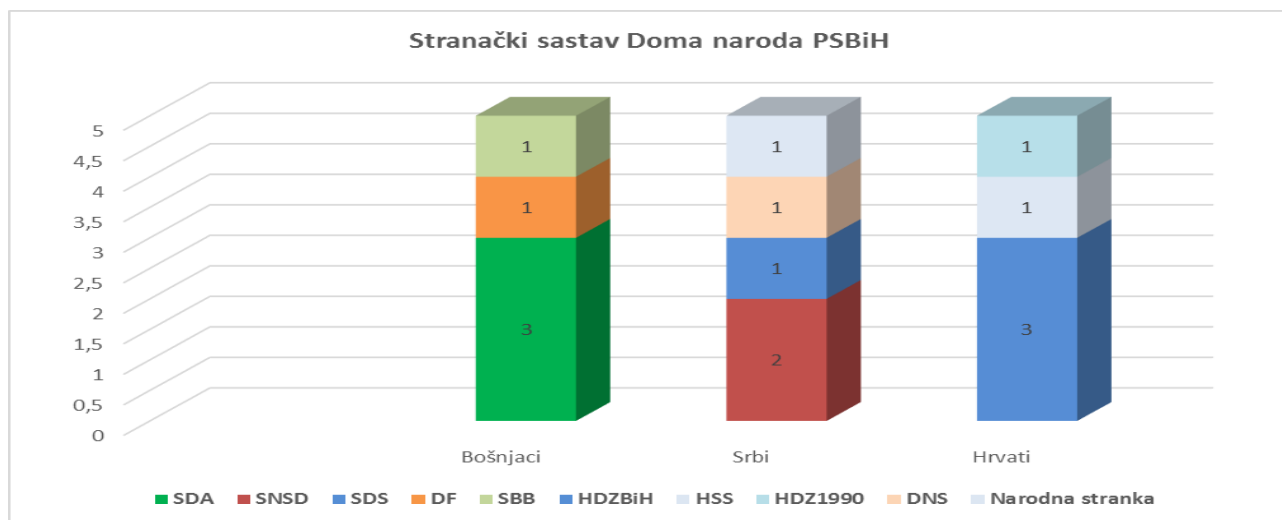
- Klub zastupnika Demokratski narodni savez - DNS

Borislav Bojić (predsjedatelj Kluba), Jovan Vukovljak (zamjenik predsjedatelja), Đorđo Krčmar

- Mješoviti klub zastupnika

Zaim Backović (predsjedatelj Kluba), Safer Demirović (zamjenik predsjedatelja Kluba), Jasmin Emrić

Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH čini ukupno 15 izaslanika/izaslanica i to po pet izaslanica/izaslanika u sva tri kluba naroda u ovom Domu PSBiH (bošnjačkog, srpskog i hrvatskog).

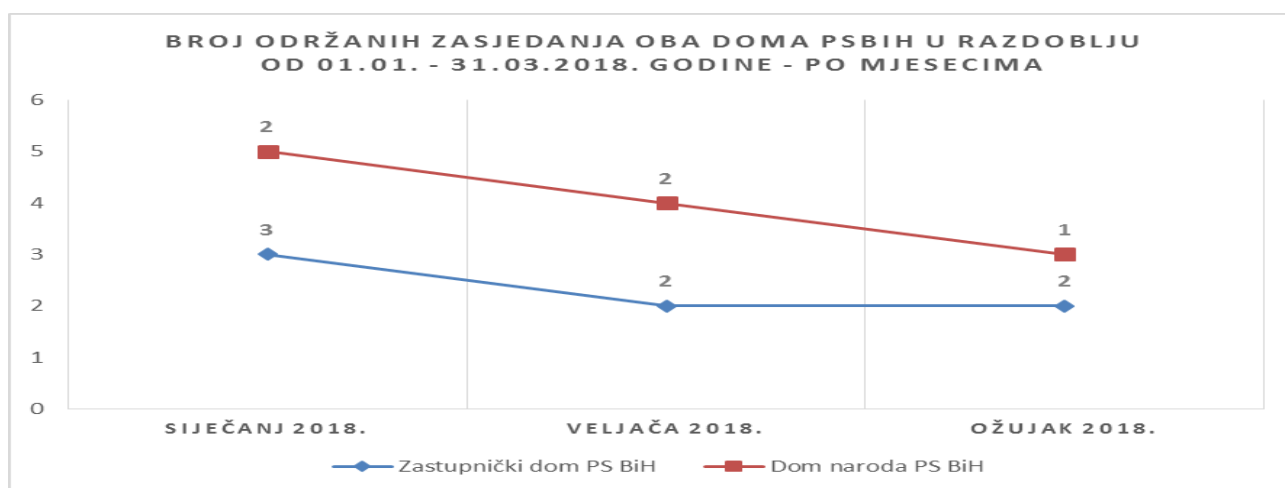

Grafikon 3

Tijekom razdoblja koje obuhvaća ovo monitoring izvješće (01.01.–31.03.2018.) nije bilo promjena u sastavu Doma naroda PSBiH².

² Promjena (ali ne personalna, nego u stranačkom sastavu Doma) se dogodila nakon razdoblja na koji je fokusirano ovo izvješće - Narodna stranka, predsjednika Ognjena Tadića (registrirana u listopadu 2017.), 03. svibnja 2018. godine pristupila je Demokratskom narodnom savezu (DNS) i ovim činom je prestala postojati.

Zastupnički dom i Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH održali su tijekom prva tri mjeseca 2018. godine (01.01.-31.03.'18.), ukupno 8 plenarnih sjednica u 12 zasjedanja, računajući i jednu zajedničku sjednicu oba doma PSBiH. Dakle, održano je ukupno 6 redovnih sjednica (Zastupnički dom – 4 i Dom naroda – 2), jedna hitna sjednica Doma naroda PSBiH (25.01.2018.), te jedna zajednička sjednica oba doma PSBiH. Također, u navedenom tromjesečnom razdoblju, održana su i dva nastavka 55. sjednice Zastupničkog doma, započete u prosincu 2017. godine, kao i prvi dio 37. sjednice Doma naroda PSBiH, koja je prekinuta, 21.03.2018. godine, na zahtjev izaslanika Fahrudina Radončića, SBB BiH.³

Grafikon 4

Dakle, Zastupnički dom PS BiH je, u razdoblju od 01.01.-31.03.2018. godine, održao ukupno 4 kompletne plenarne sjednice (4 redovne sjednice), uz još dva nastavka redovne, 55. sjednice ovog Doma, Zajednička sjednica oba doma Parlamentarne skupštine BiH održana je, 28.02.2018. godine.

Dužina trajanja 7 održanih zasjedanja ovog Doma tijekom prva tri mjeseca 2018. godine iznosila je ukupno 50:05 sati (prosjeak po održanom zasjedanju iznosio je 07:09 sati), uz napomenu da su ukupno 23 stanke na održanim zasjedanjima trajale 12:30 sati (prosjeak po stanici bio je 00:54 sati).

Na održanih 7 zasjedanja Zastupničkog doma PSBiH tijekom prva tri mjeseca 2018. godine, razmotreno je ukupno 188 mjera (u prosjeku 27,0 mjera po zasjedanju), ne računajući usvojene

³ 37. sjednica Doma naroda PSBiH završena je na nastavku održanom 17.4.2018. godine.

zapisnike sa ranije održanih sjednica ovog Doma, zatim komentare na dobivene odgovore na postavljena zastupnička pitanja i pokrenute inicijative, niti mjere koje su bile sadržane u dnevnim redovima sjednica, a za koje je odgođena rasprava za naredne sjednice Zastupničkog doma PSBiH.

Rbr.	Datum održavanja	Redni broj	Tip sjednice	Razmatrane točke	Razmatrane mjere	Trajanje sjednica	Broj stanki	Trajanje stanki
1.	17-01-2018.	55	Redovna sjednica - nastavak	7	7	08:50	4	02:10
2.	31-01-2018.	55	Redovna sjednica	84	84	06:25	3	01:35
3.	31-01-2018.	56	Redovna sjednica	30	28	06:05	1	01:05
4.	20-02-2018.	57	Redovna sjednica	26	25	10:50	4	01:50
5.	28-02-2018.	3	Zajednička sjednica	1	1	00:45	0	00:00
6.	07-03-2018.	58	Redovna sjednica	29	27	06:45	3	01:55
7.	21-03-2018.	59	Redovna sjednica	18	16	10:25	8	03:55
			Ukupno:	195	188	50:05	23	12:30
			Prosječno:	27,9	27,0	07:09	3,3	00:54

Tabela 1: Pregled zasjedanja Zastupničkog doma PSBiH i razmotrenih mjera tijekom I kvartala 2018. godine

Od razmotrenih 188 mjera u Zastupničkom domu PSBiH tijekom I kvartala 2018. godine (01.01.-31.03.2018.), uspješno su realizirane 163 mjere (129 je usvojeno, za 30 mjera je data suglasnost, a 4 mjere su primljene k' znanju), dok 13 mjera nije usvojeno, za 2 mjere je odgođeno izjašnjenje, za 5 mjera nije bilo potrebne entitetske većine, 3 mjere su vraćene na doradu, za 2 mjere je obustavljena daljnja procedura.

Tijekom I kvartala 2018. godine, usvojeno je i 6 zapisnika sa održanih sjednica Zastupničkog doma PSBiH, na 4 održane sjednice ovog Doma u navedenom razdoblju, k'znanju su primljeni komentari zastupnica/zastupnika ovog Doma na dobivene odgovore na postavljena zastupnička pitanja i pokrenute inicijative, a za 12 točki dnevnog reda odgođena je rasprava za naredne sjednice Doma, dok je 1 mjera povučena iz procedure ovog Doma, na zahtjev Vijeća ministara BiH.

U promatranom tromjesečnom razdoblju (01.01.–31.03.2018.), Dom naroda PSBiH održao je ukupno 3 kompletne plenarne sjednice (2 redovne i jednu hitnu sjednicu), a održan je i prvi dio 37. sjednice Doma naroda PSBiH, koja je prekinuta, 21.03.2018. godine, na zahtjev izaslanika Fahrudina Radončića, SBB, koji je imao ranije zakazani termin na Sudu BiH, uz već spomenutu zajedničku sjednicu oba doma PSBiH. Na 5 održanih zasjedanja Doma naroda PSBiH, izaslanici

/izaslanice proveli su ukupno 8:26 sati (prosjeak po sjednici iznosio je 01:41 sati), s tim da su održane 3 stanke u tom razdoblju, koje su trajale 01:50 sati (prosjeak po stanici iznosio je 00:22 sati).

Rbr.	Datum održavanja	Redni broj	Tip sjednice	Razmatrane točke	Razmatrane mjere	Trajanje	Broj pauza	Trajanje pauza
1.	25-01-2018.	35	Redovna sjednica	20	18	02:10	0	00:00
2.	25-01-2018.	6	Hitna sjednica	1	1	00:25	0	00:00
3.	20-02-2018.	36	Redovna sjednica	23	22	03:21	1	01:05
4.	28-02-2018.	3	Zajednička sjednica	1	1	00:45	0	00:00
5.	21-03-2018.	37	Redovna sjednica - početak	1	0	01:45	2	00:45
			Ukupno:	46	42	08:26	3	01:50
			Prosječno:	9,2	8,4	01:41	0,6	00:22

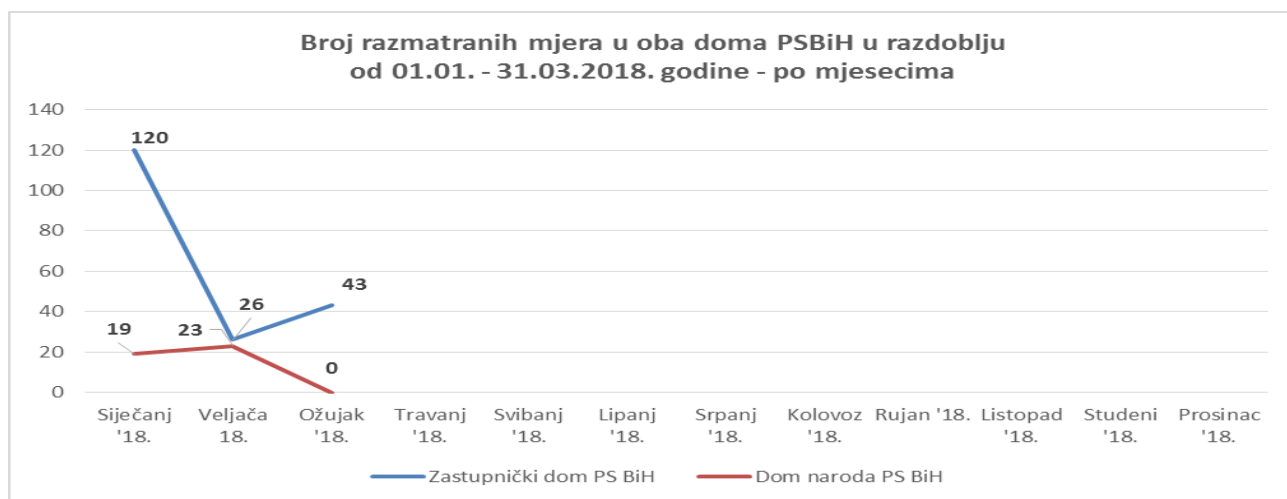
Tabela 2: Pregled održanih zasjedanja Doma naroda PSBiH i razmotrenih mjera u I kvartalu 2018. godine

Od ukupno razmotrene 42 mjere u Domu naroda PSBiH tijekom I kvartala 2018. godine (01.01. – 31.03.'18.), uspješno je realizirano 38 mjera (14 mjera je usvojeno, za 19 mjera je data suglasnost, 3 mjere su primljene k' znanju, a 2 mjere su usvojene u različitim tekstovima u dva doma PSBiH, pa slijedi njihovo naknadno usuglašavanje), dok ukupno 4 mjere nisu usvojene u navedenom razdoblju.

Također, u prva tri mjeseca 2018. godine, usvojena su 4 zapisnika sa održanih sjednica Doma naroda PSBiH, dok je za jednu mjeru prije davanja suglasnosti za nju (20.2.2018) na prethodnoj sjednici (25.1.2018) odgođena rasprava, jer na sjednici nije bilo predlagatelja dostavljenih materijala, s obzirom da je principijelno stajalište oba doma PSBiH da se ne raspravlja, niti odlučuje, o predloženim točkama dnevnog reda bez nazočnosti predlagatelja istih.

U promatranom tromjesečnom razdoblju (01.01.–31.03.2018.), održana je jedna zajednička sjednica oba doma Parlamentarne skupštine BiH (28.02.2018.), na kojoj se zastupnicima/zastupnicama i izaslanicima/ izaslanicama PSBiH, obratio predsjednik Europske komisije Jean – Claude Juncker.

Dakle, ukupno gledano, u razdoblju od 01.01.- 31.03.2018. godine, Zastupnički dom PSBiH je, na 7 održanih zasjedanja (4 redovne i jedna zajednička sjednica oba doma PSBiH), uz dva nastavka 55. sjednice ovog Doma, razmotrio ukupno 189 mjera, dok je Dom naroda PSBiH na 5 održanih zasjedanja (2 redovne sjednice, jedna hitna i jedna zajednička sjednica oba doma PSBiH), uz započetu i potom prekinutu 37. sjednicu ovog Doma, razmotrio ukupno 42 mjere.

Grafikon 5

Iz grafikona 6. je vidljivo da je Zastupnički dom PSBiH najveću produktivnost imao tijekom mjeseca siječnja 2018. godine, kada je razmotreno 120 mjera, zahvaljujući, prije svega, raspravi i izjašnjenju o izvješćima Ureda za reviziju institucija BiH o financijskoj reviziji državnih institucija za 2016. godinu (73 institucije), koje je Dom naroda PSBiH razmotrio i izjasnio se tijekom mjeseca prosinca 2017. godine, dok je najveća produktivnost Doma naroda zabilježena u veljači 2018. godine, kada su, na dvije održane sjednice u tom mjesecu (redovna i zajednička), razmotrene ukupno 23 mjere. Najlošiju produktivnost Zastupnički dom je imao u mjesecu veljači kada je razmotreno 26 mjera,

dok Dom naroda PSBiH u mjesecu ožujku nije imao razmotrenih mjera, s obzirom da je 37. sjednica tog Doma prekinuta, 21.03.2018. godine, a okončana je tek, 17.04.2018. godine, kada je implementiran kompletan dnevni red predviđen za raspravu i izjašnjenje prije prekida te sjednice.

Najveći broj razmotrenih mjera u Zastupničkom domu PSBiH predstavljaju izvješća – 102 (54,0%), dok je u Domu naroda PSBiH razmotreno najviše sporazuma/protokola/ugovora – $\frac{1}{2}$ od svih razmotrenih mjera u I kvartalu 2018. godine – 21 ili 50,0%, potom slijede zakonski prijedlozi, koji u Zastupničkom domu obuhvaćaju 18,5% od ukupnog broja razmotrenih mjera (35 od 189), a u Domu naroda PSBiH 21,4% od ukupno razmotrenih mjera u tom Domu PSBiH (9 od 42 mjere).

Kada su u pitanju strategije, oba doma PSBiH su u razdoblju koje obuhvaća ovo monitoring izvješće (01.01. – 31.03.2018.) usvojili po Prijedlog strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine za razdoblje od 2018. – 2021. godine, koji je Vijeće ministara BiH utvrdilo, 04.01.2018. godine, potom Zastupnički dom PSBiH, 31.01.2018. godine, a Dom naroda PSBiH na 36. sjednici održanoj, 20.02.2018. godine.

Kada je rad rukovodstva oba doma Parlamentarne skupštine BiH u pitanju, u navedenom tromjesečnom razdoblju (01.01.– 31.03.2018.), Kollegij Zastupničkog doma PSBiH održao je 5 sjednica i na istima je razmatrao 64 točke, dok je u okviru točke dnevnog reda „Tekuća pitanja“, ovaj Kollegij razmatrao još 38 podtočki. Prošireni kolegij Zastupničkog doma PSBiH, u kojem participiraju predstavnici svih Klubova unutar ovog Doma, održao je 5 sjednica i razmatrao 16 točki dnevnog reda. Kollegij Doma naroda PSBiH održao je 7 sjednica i razmatrao 59 točki dnevnog reda, a pod točkom dnevnog reda „Tekuća pitanja“, Kollegij ovog Doma razmatrao je jednu podtočku. Zajednički kolegij oba doma PSBiH je tijekom prva tri mjeseca 2018. godine održao jednu sjednicu i na istoj je razmatrao 7 točki dnevnog reda, bez dodatnih podtočki u okviru točke "Tekuća pitanja".

U razdoblju od 01.01. – 31.03.2018. godine, Parlamentarna skupština BiH uspješno je završila proceduru usvajanja svega 3 zakona, dok ih je u navedenom razdoblju odbijeno tri puta više - 9 zakona. Rezultat na planu zakonodavnih aktivnosti u I kvartalu 2018. godine, ponovo je potvrdilo "negativnu specifičnost" ove Institucije, ne samo u Bosni i Hercegovini, već i širim okvirima, jer PSBiH kontinuirano usvaja mali broj zakona, a odbija, u usporedbi sa brojem usvojenih, izuzetno veliki broj zakona – često identičan ili i veći od broja usvojenih.

Od tri zakona na kojima je, u promatranom razdoblju, uspješno završena procedura usvajanja, 2 su, zapravo, usvojena u oba doma u prethodnoj godini, ali u različitom tekstu, a u prvom kvartalu ove godine je tek završeno njihovo usuglašavanje, odlukom Zastupničkog doma da prihvati Izvješće Zajedničkog povjerenstva obaju domova za postizanje istovjetnog teksta Zakona.⁴

Još 2 zakona, koji su u Zastupničkom domu usvojeni (u drugom čitanju) u 4. kvartalu 2017. godine, su u 1 kvartalu 2018. usvojeni i u Domu naroda, ali u različitom tekstu, pa su kraj prvog kvartala 2018. godine dočekali u proceduri zajedničkih povjerenstava oba doma PSBiH za usuglašavanje teksta tih zakona.⁵ U proceduri usaglašavanja je i jedan zakon koji je usvojen u 2017. u oba doma, u različitom tekstu, ali je do kraja prvog kvartala samo Zastupnički dom prihvatio Izvješće Zajedničkog povjerenstva obaju domova za postizanje istovjetnog teksta Zakona.⁶

Također, u razdoblju koje obuhvaća ovo monitoring izvješća (01.01.– 31.03.2018.), za 2 zakona je obustavljen daljnji zakonodavni postupak⁷, iz procedure su povučena 2 zakona⁸, dok je u parlamentarnoj proceduri PSBiH, zaključno sa 31.03.2018. godine, ostao 21 zakonski prijedlog.

Kada su u pitanju odbijeni zakoni, svi su odbijeni u Zastupničkom domu PSBiH, dok u Domu naroda PSBiH nije bilo odbijenih zakona u I kvartalu 2018. godine, a usvojen je samo jedan zakon.

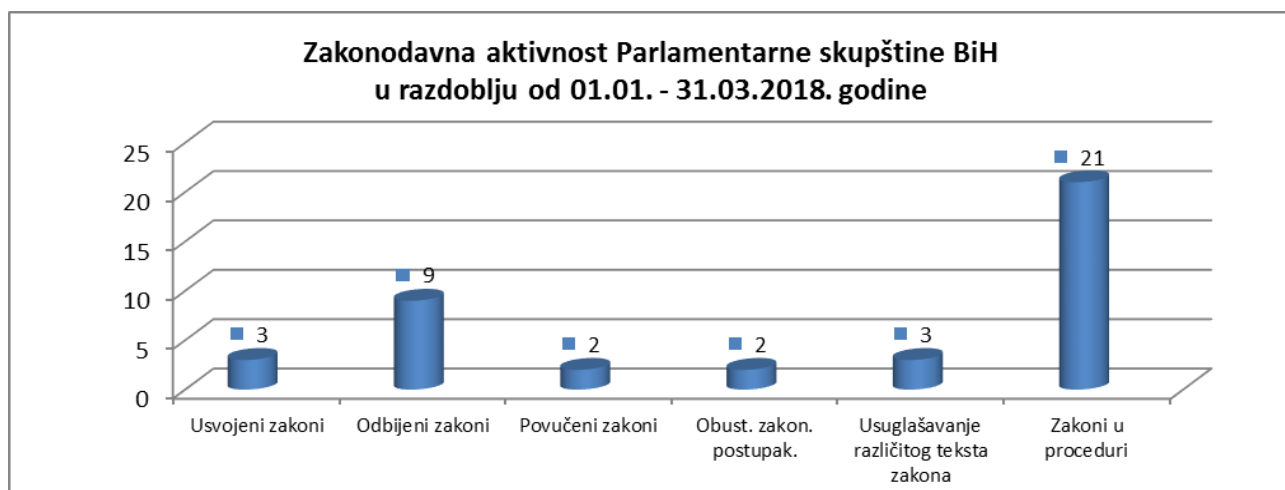
⁴ To su Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja i Zakon o izmjenama Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH.

⁵ To su Zakon o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH i Zakon o dopunama Kaznenog zakona BiH.

⁶ Radi se o Zakonu o parlamentarnom nadzoru, a Dom naroda je navedeno izvješće usvojio 17.4.2018. čime je Zakon postao usvojen.

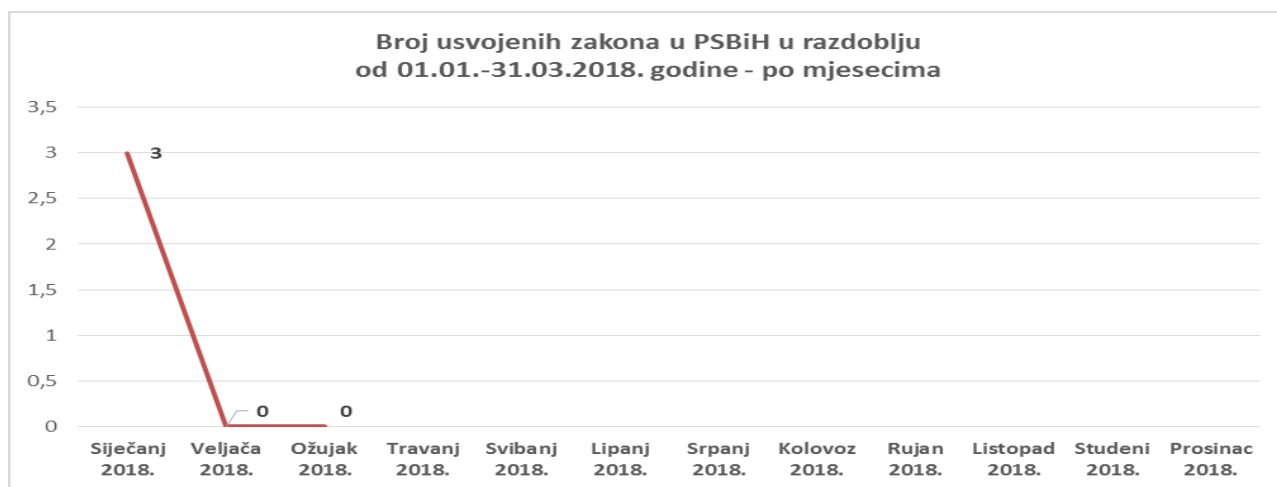
⁷ Zakon o dopunama Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužiteljskim institucijama na razini Bosne i Hercegovine i Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine

⁸ Zakon o osiguranju depozita u bankama BiH i Zakon o dopuni Zakona o polaganju pravosudnog ispita u BiH

Grafikon 6

Tijekom dva mjeseca promatranog razdoblja (veljača i ožujak 2018.) nije bilo usvojenih zakona na razini Parlamentarne skupštine BiH, jer su sva tri zakona usvojena tijekom siječnja 2018. godine, odnosno, postignuta je suglasnost o identičnom tekstu za dva zakonska prijedloga, pa je tako mjesečni prosjek usvajanja zakona u I kvartalu 2018. godine svega 1 zakonski prijedlog.

Grafikon 7

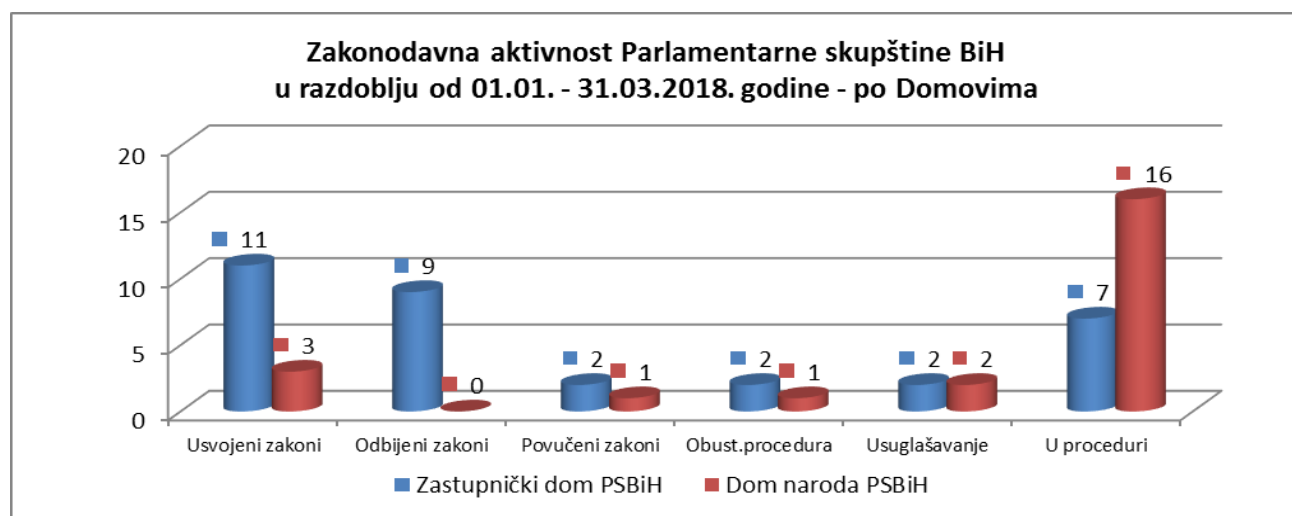
Također, ukoliko ostvareni rezultat za prva tri mjeseca 2018. godine, usporedimo sa adekvatnim razdobljem prošle, 2017. godine (01.01.–31.03.2017.), možemo zaključiti da je u prvom kvartalu 2017. godine, usvojeno tri puta manje zakona (1 zakon za tri mjeseca), ali je odbijen 1 zakon, odnosno 9 puta manje nego u I kvartalu 2018. godine, kada su usvojena 3, a odbijeno je 9 zakona.

Također, duže od 5 godina, u parlamentarnoj proceduri PSBiH nalazi se Amandman II na Ustav BiH (ranije Amandman I, koji je, u međuvremenu, nakon usvajanja Amandmana I za Distrikt Brčko, postao

Amandman II), koji je dostavljen u proceduru Parlamentarne skupštine BiH od Vijeća ministara BiH, 13.12.2012. godine, a nakon zahtjeva Doma naroda PSBiH. Amandman II se odnosi na brisanje odredbe Ustava BiH prema kojoj se dužnosnicima na državnoj razini ne mogu umanjiti plaće, što je godinama služilo bh. parlamentarcima kao razlog da im se ne smanjuju plaće, uz podsjećanje da su, unatoč navedenoj ustavnoj odredbi, u prošlom sazivu PSBiH (sredinom 2012. godine), umanjene osnovice za plaće u institucijama BiH za 4,5%, pa je tako “prekršena” spomenuta odredba Ustava BiH.

Kada je u pitanju zakonodavna aktivnost po domovima PSBiH, u Zastupničkom domu PSBiH je u prvom kvartalu 2018. godine usvojeno 11 zakona, od čega su 2 zakona u ovom Domu, usvojena u različitom tekstu u odnosu na Dom naroda PSBiH, pa su, zaključno sa 31.03.2018. godine, bili u proceduri Zajedničkog povjerenstva oba doma PSBiH za usuglašavanje istovjetnog teksta tih zakona. Također, u navedenom tromjesečnom razdoblju odbijeno je 9 zakona, 2 zakona su povučena iz procedure, za 2 zakona je obustavljen daljnji zakonodavni postupak, dok je u proceduri Zastupničkog doma PSBiH, zaključno sa 31.03.2018. godine, ostalo ukupno 7 zakonskih prijedloga.

Istovremeno, Dom naroda PSBiH je tijekom prvog kvartala 2018. godine usvojio 3 zakona, pri čemu su 2 zakona usvojena u različitom tekstu u odnosu na Zastupnički dom PSBiH, pa je potrebno usuglašavanje na razini Zajedničkog povjerenstva oba doma PSBiH. Još tri zakona su, u Domu naroda, tokom promatranog razdoblja usvojena su u prvom čitanju. Nije bilo odbijenih zakona u ovom Domu u navedenom tromjesečnom razdoblju. 1 zakon je povučen iz procedure, za 1 zakon je obustavljen zakonodavni postupak, dok je u proceduri Doma naroda PSBiH, zaključno sa 31.03.2018. godine, ostalo ukupno 16 zakonskih prijedloga (uključujući i 3 zakona usvojena, u 1. kvartalu 2018. u prvom čitanju).

Grafikon 8

Analizirajući 3 usvojena zakona u Parlamentarnoj skupštini BiH za razdoblje od 01.01. – 31.03.2018. godine, vidljivo je da su dva usvojena zakona izmjene i dopune već postojećih zakona, dok je jedan usvojeni zakon temeljni (Zakon o Proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza BiH za 2018. godinu). Kada su u pitanju odbijeni zakoni (odbijeno 9 zakona u prvom kvartalu 2018.), radi se o izmjenama i dopunama već postojećih zakonskih prijedloga.

➤ **USVOJENI ZAKONI U PSBiH U RAZDOBLJU OD 01.01.– 31.03.2018. GODINE:**

1. Zakon o Proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2018. godinu

Predlagatelj u ZD PSBiH: Predsjedništvo BiH

Dostavljen u proceduru ZD PSBiH: 14.12. i 21.12.2017.

Predlagatelj u DN PSBiH: Zastupnički dom

Dostavljen u proceduru DN PSBiH: 19.1.2018.

2. Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o zaštiti dobrobiti životinja

Predlagatelj u ZD PSBiH: zastupnik Predrag Kožul

Dostavljen u proceduru ZD PSBiH: 23.3. 2017.

Predlagatelj u DN PSBiH: Zastupnički dom PSBiH

Dostavljen u proceduru DN PSBiH: 25.4. 2017.

3. Zakon o izmjenama Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u Bosni i Hercegovini

Predlagatelj u ZD PSBiH: zastupnik Momčilo Novaković

Dostavljen u proceduru ZD PSBiH: 30.5.2017.

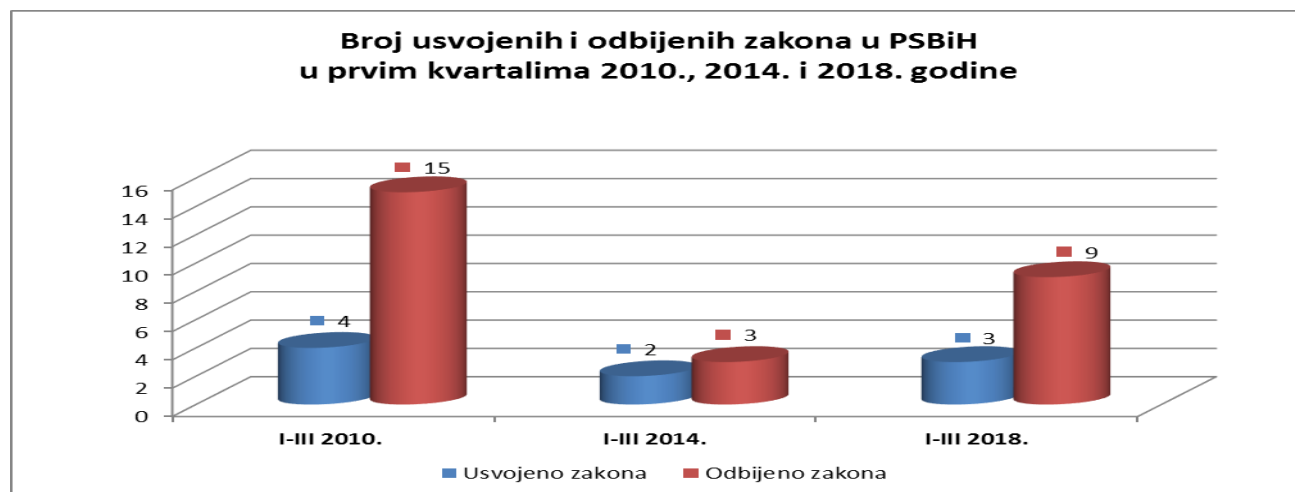
Predlagatelj u DN PSBiH: Zastupnički dom

Dostavljen u proceduru DN PSBiH: 28.7.2017.

Navedena 3 prijedloga zakona, koji su usvojeni na razini PSBiH u prvom kvartalu 2018. godine su sadržani u Orijentacijskom planu rada Zastupničkog doma PSBiH za 2018. godinu, koji je planirano donošenje ukupno 56 zakona u 2018. godini, dok je Dom naroda PSBiH u orijentacijskom planu rada ovog Doma za 2018. godinu, planirao donošenje ukupno 50 zakonskih prijedloga, što je relativno mali broj planiranih zakona za zemlju koja ima aspiracije da u doglednom roku postane punopravna članica Europske unije. Međutim, unatoč tako skromnim planovima zakonodavnih aktivnosti, tempo rada PSBiH u prethodnom razdoblju ne daje naznake da će se isti realizirati, jer je zakonodavna aktivnost PSBiH, ali Vijeća ministara BiH, definitivno najlošiji segment rada obje institucije, pri čemu je to njihova primarna nadležnost i odgovornost.

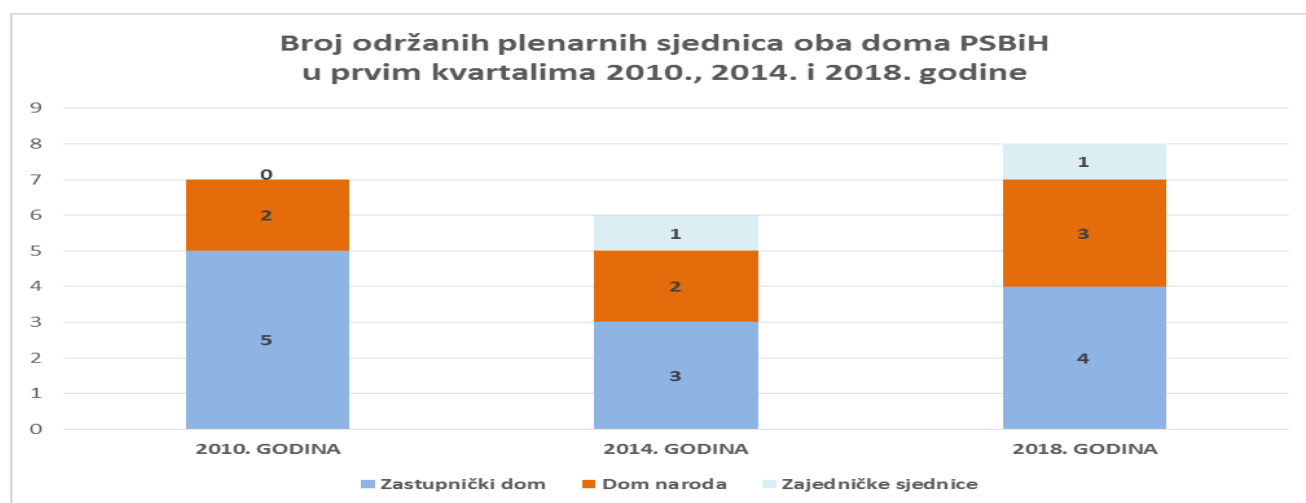
KOMPARACIJA SA PROŠLIM I PRETPROŠLIM SAZIVOM PSBiH

Uspoređujući ostvarene rezultate na planu zakonodavnih aktivnosti Parlamentarne skupštine BiH u I kvartalu 2018. godine sa brojem usvojenih zakona u prvim kvartalima zadnjih godina mandata, dva prethodna saziva PSBiH vidljivo je da je niska realizacija zakona kontinuirani problem u radu PS BiH. I da je jedina ozbiljna razlika u usporednim razdobljima u broju odbijenih zakona.

Grafikon 9

Uspoređujući broj održanih plenarnih sjednica oba doma Parlamentarne skupštine BiH u prošlom i pretprošlom sazivu sa aktualnim sazivom PSBiH, vidljiva je određena manja razlika u broju održanih plenarnih sjednica oba doma PSBiH tijekom prvih kvartala 2010., 2014. i 2018. godine.

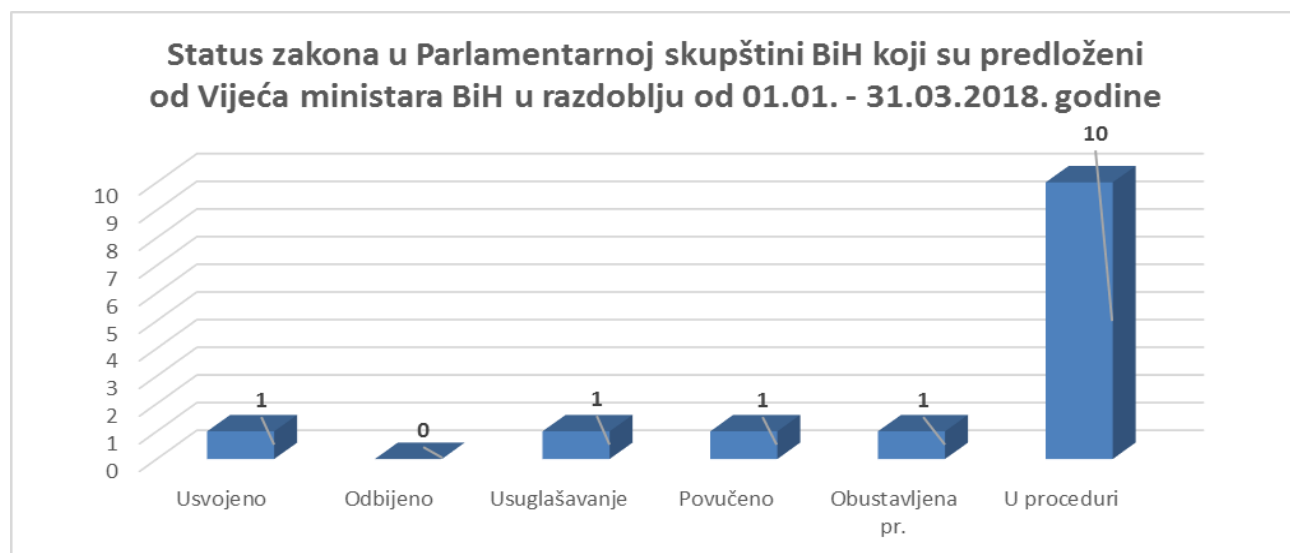
Grafikon 10

Naime, najviše plenarnih sjednica oba doma PSBiH, računajući i zajedničke sjednice, održano je u prvom kvartalu 2018. godine - ukupno 8 (ZDPSBiH - 4, DNPSBiH – 3 i 1 zajednička sjednica oba doma PSBiH), dok su u prvom kvartalu 2014. godine održane 2 sjednice manje – ukupno 6 (ZDPSBiH – 3, DNPSBiH – 2 i 1 zajednička sjednica oba doma PSBiH). Najmanje plenarnih sjednica oba doma PSBiH, računajući i zajedničke sjednice, održano je u prvom kvartalu 2010. godine – ukupno 5 (ZDPSBiH –3 i DNPSBiH –2), dok u tom razdoblju nije bilo zajedničkih sjednica oba doma PSBiH).

U razdoblju od 01.01. – 31.03.2018. godine, Vijeće ministara BiH utvrdilo je ukupno 4 zakona.

U parlamentarnoj proceduri PSBiH u navedenom tromjesečnom razdoblju bilo je ukupno 40 zakonskih prijedloga, od toga je bilo 14 zakona (35,0%), koje je u proceduru PSBiH predložilo Vijeće ministara BiH. Od spomenutih 14 zakona, koji su bili u proceduri PSBiH, zaključno sa 31.03.2018. godine, 2 su zakona koja je Vijeće ministara BiH utvrdilo u 2018. godini, 8 zakonskih prijedloga iz prošle, 2017. godine, dva zakona iz 2016. godine, jedan zakonski prijedlog iz 2015. godine, te jedan zakon koji je Vijeće ministara BiH dostavilo u proceduru PSBiH 2013. godine.

Od ukupno 14 zakona Vijeća ministara BiH, koji su bili u parlamentarnoj proceduri Parlamentarne skupštine BiH u prvom kvartalu 2018. godine, PSBiH je usvojila 1 zakon, 1 zakon je bio na usuglašavanju o istovjetnom tekstu zakona kod Zajedničkog povjerenstva oba doma PSBiH, nije bilo odbijenih zakona Vijeća ministara BiH u prvom kvartalu 2018. godine, 1 zakon je povučen iz parlamentarne procedure, za 1 zakonski prijedlog je obustavljen daljnji zakonodavni postupak, dok je 10 zakona predlagatelja Vijeća ministara BiH ostalo u proceduri Parlamentarne skupštine BiH, zaključno sa 31.03.2018. godine.

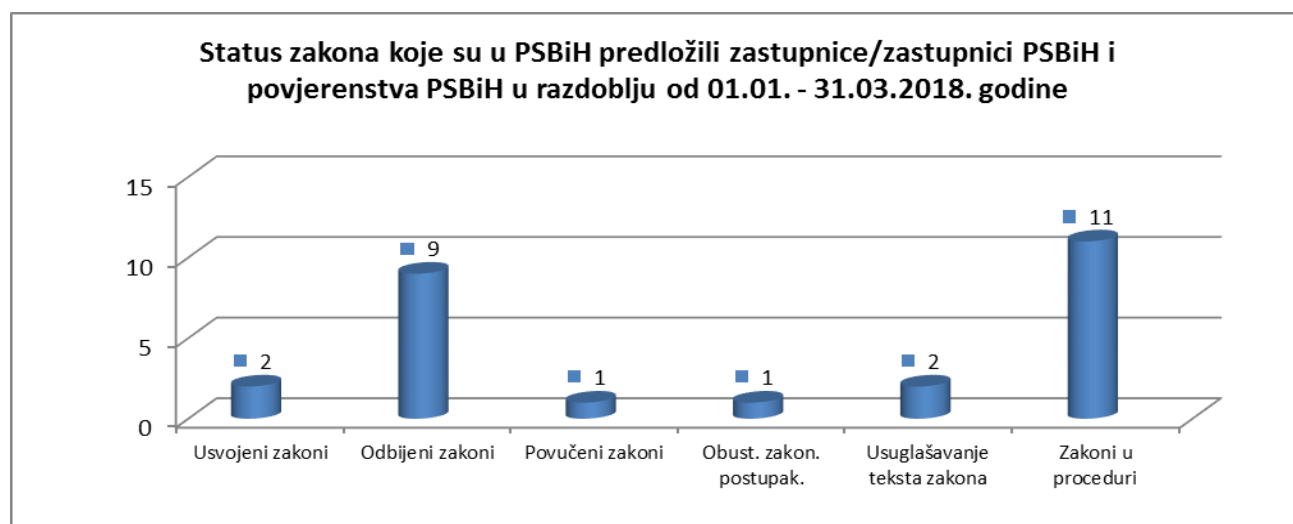

Grafikon 11

Promatrajući samo 4 utvrđena zakona na sjednicama Vijeća ministara u I kvartalu 2018. godine, vidimo da u Parlamentarnoj skupštini BiH nije utvrđen nijedan od njih, s tim da je jedan bio u proceduri PSBiH, zaključno sa 31.03.2018. godine, odnosno usvojen je u 1. čitanju, u ZD PS BiH.

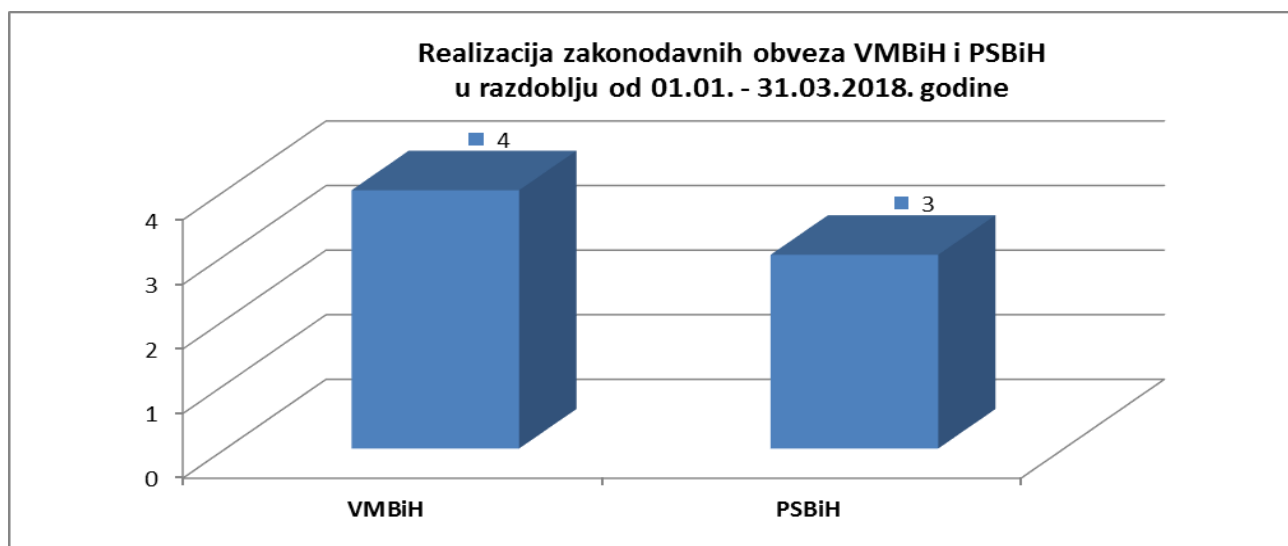
U razdoblju od 01.01.–31.03.2018. godine, zastupnici/izaslanici oba doma PSBiH su bili predlagatelji znatno većeg broja zakona od Vijeća ministara BiH, jer je predloženo ukupno 25 zakona u proceduru PSBiH (63,0%) , računajući i jedan prijedlog zakona koji je predložio zastupnik Milorad Živković, SNSD u sazivu PSBiH 2010.-2014., koji je u proceduri od 28.02.2014. godine. Također, predlagatelj jednog zakona u proceduri PSBiH bilo je Privremeno zajedničko povjerenstvo oba doma PSBiH (Prijedlog zakona o parlamentarnom nadzoru) - ukupno 26 zakona.

Od predloženih 26 zakona, u oba doma PSBiH, usvojena su 2 zakona, odbijeno je 9 zakona, 1 zakon je povučen iz parlamentarne procedure, za 1 zakon je obustavljen daljnji zakonodavni postupak, 2 zakona su bila na usuglašavanju istovjetnog teksta, dok je u proceduri, zaključno sa 31.03.2018. godine, ostalo 11 zakonskih prijedloga, koje su predložili zastupnici/izaslanici oba doma PSBiH i privremeno zajedničko povjerenstvo oba doma Parlamentarne skupštine BiH.

Grafikon 12

Dakle, sumarno gledano, Parlamentarna skupština BiH je za prva tri mjeseca 2018. godine usvojila 3 zakona, s tim da su dva zakona predložena od zastupnika/izaslanika oba doma PSBiH, dok je jedan zakonski prijedlog predložen od strane Vijeća ministara BiH, odnosno Predsjedništva BiH, koje je ovlašteni predlagatelj tog zakona (Prijedlog zakona o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2018. godinu).

Grafikon 13

Iz prethodnog grafikona 14 je vidljivo da su obje institucije državne vlasti (Parlamentarna skupština BiH i Vijeće ministara BiH) imale iznimno loše rezultate na planu zakonodavnih aktivnosti u prvom kvartalu 2018. godine.

PITANJA I INICIJATIVE

U navedenom kvartalnom razdoblju (01.01.- 31.03.2018.), uglavnom je nastavljen pozitivan trend dostavljanja odgovora na postavljena zastupnička pitanja i pokrenute inicijative, prije svega, promatrano kroz obveze Vijeća ministara BiH da, sukladno poslovničkim odredbama oba doma PSBiH, odgovara na postavljena pitanja i pokrenute inicijative zastupnika/izaslanika oba doma PSBiH, mada, još uvijek, postoje određena zastupnička pitanja, koja su znatno ranije postavljena od strane zastupnika/izaslanika PSBiH, na koja se nije blagovremeno odgovorilo ili se odgovarilo samo djelomično, što je u suprotnosti sa važećim poslovničkim odredbama oba doma PSBiH.

Vezano za spomenuti trend efikasnijeg odgovaranja na postavljena zastupnička/izaslanička pitanja, treba istaknuti poslovničke izmjene u poslovnici oba doma PSBiH iz 2014. godine, kojima je omogućeno da na svakoj prvoj plenarnoj sjednici u mjesecu, zastupnici/izaslanici oba doma PSBiH mogu postavljati pitanja predsjedatelju Vijeća ministara, te ministricama/ministrima u Vijeću ministara BiH, koji su nazočni na sjednicama oba doma PSBiH, uz izravni TV prijenos na javnom TV servisu (BHT1). Na tako postavljena zastupnička pitanja, nazočni ministri/ministricе u Vijeću ministara BiH odmah daju usmeni odgovor, s tim da, u slučaju nezadovoljstva ili djelomičnog

zadovoljstva dobivenim odgovorom, zastupnici/izaslanci oba doma PSBiH mogu, sukladno poslovnici odredbama, zatražiti i dobiti odgovore na postavljena pitanja u pisanoj formi.

Također, i dalje se značajno koristi poslovnička mogućnost postavljanja zastupničkih/izaslaničkih pitanja, te pokretanja zastupničkih inicijativa u pisanoj formi, uz obvezu davanja odgovora na ista od strane institucija kojima su postavljena zastupnička/izaslanička pitanja ili dostavljene zastupničke/izaslaničke inicijative, sukladno poslovnici rokovima, pa stoga kašnjenje u dostavljanju odgovora zastupnicima/izaslancima PSBiH u roku dužem od 30 dana, uz mogućnost produženja tog roka u slučaju složenosti određenih pitanja za dodatnih 10 dana, što blagovremeno treba najaviti u pisanoj formi, predstavlja kršenje Poslovnika o radu oba doma PSBiH.

Sumarno gledano, zastupnice/zastupnici Zastupničkog doma PSBiH su u razdoblju od 01.01. - 31.03.2018. godine postavili ukupno 114 zastupničkih pitanja⁹ i na ista su dobili 46 odgovora (40,4%), uz dodatnih 40 dostavljenih odgovora na zastupnička pitanja postavljena u 2017. godini.

U razdoblju koje obuhvaća ovo monitoring izvješće (01.01. – 31.03.2018.), pokrenuto je ukupno 11 zastupničkih inicijativa od strane 7 zastupnica/zastupnika Zastupničkog doma PSBiH. Od navedenog broja pokrenutih inicijativa, tri inicijative su u parlamentarnoj proceduri ZDPSBiH, na dvije inicijative je odgovoreno, a na šest pokrenutih inicijativa nije bilo odgovoreno, zaključno sa 31.03.2018. godine.

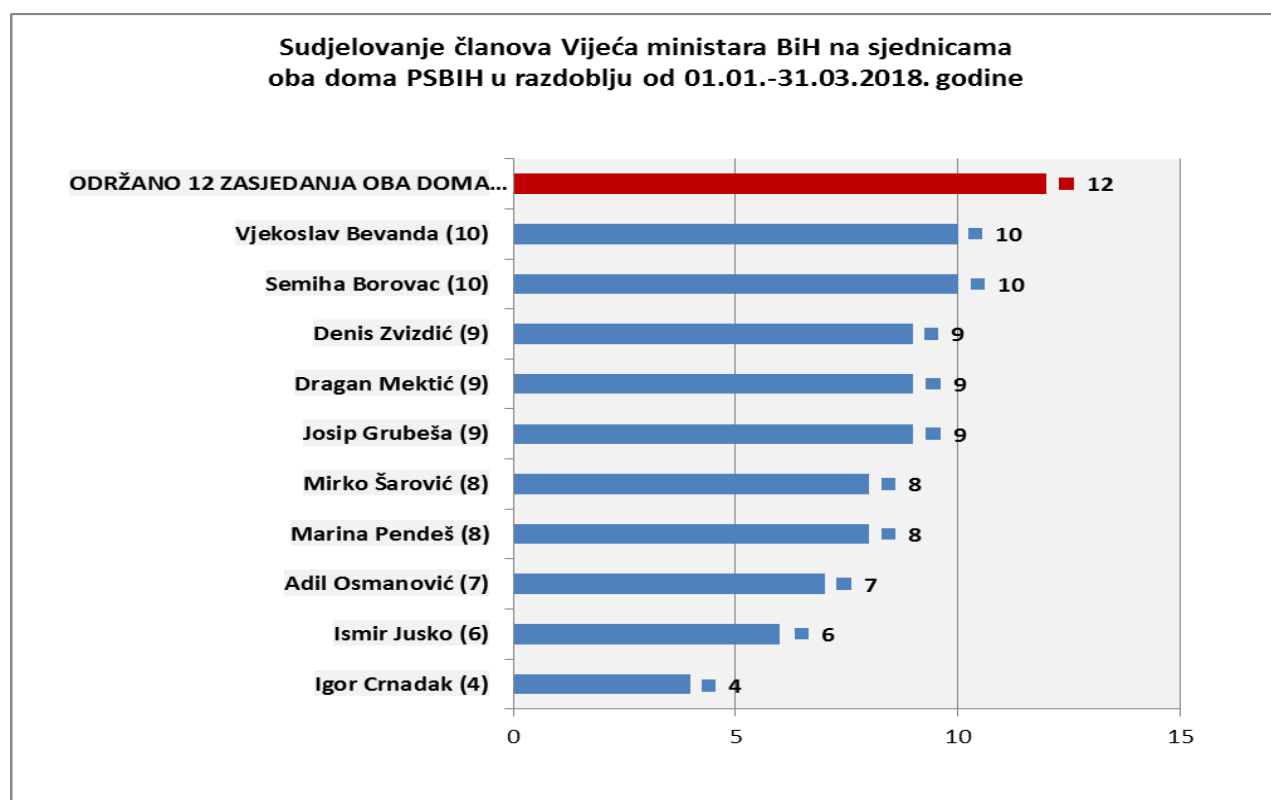
Također, dostavljena su i dva odgovora na inicijative iz prethodnog razdoblja, s tim da su u parlamentarnoj proceduri ZD-a bile i četiri inicijative pokrenute u prošloj, 2017. godini. Na nastavku 55. sjednice Zastupničkog doma PSBiH, održanom 31.01.2018. godine, usvojene su dvije inicijative (Inicijativa zastupnika Salke Sokolovića, podnesena, 25.10.2017. godine i Inicijativa zastupnika Senada Šepića, Salke Sokolovića i Sadika Ahmetovića, podnesena 23.11.2017. godine). Na 57. sjednici ovog Doma, održanoj 20.02.2018. godine, dvije inicijative su modificirane i usvojene (Inicijativa zastupnika Denisa Bećirovića, podnesena 14.12.2017. godine i Inicijativa zastupnika Senada Šepića, Salke Sokolovića i Sadika Ahmetovića, podnesena 17.01.2018. godine). Na 59. sjednici Zastupničkog doma PSBiH, održanoj 21.03.2018. godine, nije prihvaćena Inicijativa zastupnika Denisa Bećirovića, podnesena 20.02.2018. godine, dok jse Zastupnički dom nije izjašnjavao o inicijativi zastupnika Denisa Bećirovića, koja je pokrenuta, 19.12.2017. godine.

⁹ Ukupno 4 zastupnička pitanja u ZDPSBiH su kreirana i postavljena od dva zastupnika Zastupničkog doma.

U Domu naroda PSBiH tijekom prva tri mjeseca 2018. godine, ukupno 7 izaslanica/izaslanika ovog Doma postavili su 10 izaslaničkih pitanja i na ista su dobili 8 odgovora, zaključno sa 31.03.2018. godine (80,0%), uz još 1 odgovor na izaslaničko pitanje postavljeno u prošloj, 2017. godini. U spomenutom tromjesečnom razdoblju 2018. godine, nije bilo pokrenutih izaslaničkih inicijativa.

SUDJELOVANJE MINISTRICA/MINISTARA VIJEĆA MINISTARA NA SJEDNICAMA PSBIH:

Na održanih 12 zasjedanja oba doma Parlamentarne skupštine BiH u razdoblju od 01.01.-31.03.2018. godine (Zastupnički dom PSBiH – 7, a Dom naroda – 5), najviše sudjelovanja na spomenutim zasjedanjima oba doma PSBiH imali su Vjekoslav Bevanda, zamjenik predsjedatelja i ministar financija i trezora i Semiha Borovac, ministrica za ljudska prava i izbjeglice, koji su sudjelovali na ukupno 10 održanih zasjedanja oba doma PSBiH, dok su Denis Zvizdić, predsjedatelj Vijeća ministara BiH, Dragan Mektić, ministar sigurnosti BiH i Josip Grubeša, ministar pravde BiH, sudjelovali na ukupno 9 održanih zasjedanja PSBiH u prvom kvartalu 2018. godine.

Grafikon 15

Također, Mirko Šarović, zamjenik predsjedatelja i ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa i Marina Pendeš, ministrica obrane, sudjelovali su u radu 8 zasjedanja oba doma PSBiH u I kvartalu 2018. godine, Adil Osmanović, ministar civilnih poslova bio je nazočan na ukupno 7 održanih

zasjedanja oba doma PSBiH, Ismir Jusko, ministar komunikacija i prometa, nazočio je na ukupno 6 zasjedanja oba doma PSBiH u navedenom razdoblju, dok je Igor Crnadak, ministar vanjskih poslova BiH, zbog čestih službenih putovanja u inozemstvo, nazočio na ukupno 4 zasjedanja oba doma PSBiH, koja su održana u razdoblju od 01.01. – 31.03.2018. godine.

Ministrice/ministri u Vijeću ministara BiH pokazuju pozitivan trend nazočnosti na plenarnim sjednicama oba doma PSBiH u odnosu na protekle godine ovog saziva, a posebno, ranije sazive Parlamentarne skupštine BiH. Ono što dodatno utječe na spomenuti trend je činjenica da se Kolegiju oba doma PSBiH, prije svakog plenarnog zasjedanja, u pisanoj formi dostavlja pravdanje izostanka ministrice/ministara, sa kojim predsjedatelji /predsjedateljice oba doma PSBiH upoznaju nazočne na sjednici.

PROGRAM RADA

Kolegij Zastupničkog doma PSBiH u proširenom sastavu je na 64. sjednici, održanoj 19. veljače 2018. godine usvojio Orijentacijski radni plan Zastupničkog doma PSBiH za razdoblje veljača-prosinac 2018. godine. Radnim planom obuhvaćeni su prijedlozi iz područja zakonodavne i analitičko-informativne aktivnosti, i to materijali za koje je okončana procedura do kraja siječnja 2018. godine, materijali koji su bili u parlamentarnoj proceduri, kao i zakonski prijedlozi koji su sadržani u Programu rada Vijeća ministara BiH za 2018. godinu. U orijentacijskom radnom planu Zastupničkog doma PSBiH za 2018. godinu nisu naznačeni rokovi za razmatranje, pa će svi materijali biti razmatrani nakon dostavljanja istih u parlamentarnu proceduru, sukladno rokovima propisanim Poslovnikom Zastupničkog doma PSBiH, što znači da je krajnji rok za implementaciju svih planiranih aktivnosti iz plana rada Zastupničkog doma PSBiH, 31.12.2018. godine.

Također, Kolegij Doma naroda PSBiH je na 61. sjednici, održanoj 21. ožujka 2018. godine, usvojio Orijentacijski radni plan Doma naroda PSBiH za razdoblje ožujak-prosinac 2018. godine, kojim su obuhvaćeni prijedlozi iz oblasti zakonodavne i analitičko-informativne aktivnosti, i to materijali za koje je okončana procedura do kraja veljače 2018. godine, materijali koji su bili u parlamentarnoj proceduri, kao i zakonski prijedlozi koji su sadržani u Programu rada Vijeća ministara BiH za 2018. godinu. U orijentacijskom radnom planu Doma naroda za 2018. godinu nisu naznačeni rokovi za razmatranje, pa će svi materijali biti razmatrani nakon dostavljanja istih u parlamentarnu proceduru, sukladno rokovima propisanim Poslovnikom Doma naroda PSBiH, što znači da je krajnji rok za provedbu svih planiranih aktivnosti u planu rada Domu naroda PSBiH, 31.12.2018. godine.

Kada je u pitanju zakonodavna aktivnost Parlamentarne skupštine BiH, kao njezina primarna nadležnost, u Orijentacijskom radnom planu Zastupničkog doma PSBiH za 2018. godinu, planirano je usvajanje 56 zakona, i to 41 zakon Vijeća ministara BiH (32 zakona iz programa rada VMBiH za 2018. godinu, te 9 zakona iz prethodnih godina), kao i 15 zakonskih prijedloga, čiji su predlagatelji zastupnici/zastupnice ovog Doma, s tim da je u programu rada Zastupničkog doma za 2018. godinu sadržano ukupno 212 mjera, a zaključno sa 31.03.2018. godine, razmatrane su 134 mjere od planiranih u ovogodišnjem orijentacijskom planu rada ZDPSBiH (63,2% realizacije plana rada).

U Orijentacijskom radnom planu Doma naroda PSBiH za 2018. godinu, planirano je usvajanje 50 zakona, i to 45 zakona predlagatelja Vijeća ministara BiH (32 zakona iz programa rada VMBiH za

2018. godinu i 13 zakona iz prethodnih godina), kao i 5 zakonskih prijedloga predloženih od izaslanika/izaslanica Doma naroda PSBiH, a u program rada ovog Doma PSBiH za 2018. godinu sadrži ukupno 129 mjera, a zaključno sa 31.03.2018. godine, razmatrane su 33 mjere ili 25,6%.

Jedan od ključnih razloga ovako visoke realizacije vlastitog plana rada Zastupničkog doma PSBiH je što su početkom 2018. godine razmatrana izvješća Ureda za reviziju institucija BiH o poslovanju državnih institucija na razini BiH za 2016. godinu (74 institucije), što je Dom naroda PSBiH okončao krajem 2017. godine, pa je stoga i realizacija godišnjeg plana rada prilično neujednačena po Domovima PSBiH, jer je Dom naroda razmatrao cca ¼ od godišnjeg plana u I kvartalu 2018. (25,6%), dok je Zastupnički dom već u I kvartalu razmatrao skoro 2/3 mjera u odnosu na godišnji plan rada, s obzirom da u planovima rada rada oba doma PSBiH nema rokova za implementaciju planiranih aktivnosti, što znači da je krajnji rok za njihovu provedbu, 31.12.2018. godine.

S obzirom da je Parlamentarna skupština BiH u prvom kvartalu 2018. godine usvojila svega 3 zakona, koja su sadržana u Orijentacijskom radnom planu Zastupničkog doma, može se zaključiti da je vrlo skromna realizacija zakonodavnog godišnjeg plana PSBiH za prvi kvartal 2018. godine.

A gledano po Domovima PSBiH, realizacija zakonodavnog plana Zastupničkog doma PSBiH iznosi 14,3%, jer je od planiranih 56 zakona, ovaj Dom u I kvartalu 2018. godine usvojio (u 2. čitanju) 8 zakona iz plana rada za 2018. godinu, tako da je nerealizirano ostalo 48 zakona iz programa rada (od čega su 4, u promatranom razdoblju, usvojeni u 1. čitanju).

Realizacija zakonodavnog plana Doma naroda PSBiH, zaključno sa 31.03.2018. godine, iznosila je svega 6%, jer je Dom naroda usvojio 3 zakona u I kvartalu iz programa rada ovog Doma, od čega su 2 usvojena u različitom tekstu u odnosu na PD, pa ih je potrebno usaglasiti, što znači da nije završena procedura njihovog finalnog usvajanja, zaključno sa 31.03.2018. godine.

Inače, spomenuto usvajanje Orijentacijskih radnih planova rada oba doma PSBiH sredinom ili krajem prvog, a ponekad i početkom drugog kvartala u prethodnim sazivima PSBiH, višegodišnja je praksa Parlamentarne skupštine BiH, s tim što je bilo i drastičnijih zakašnjenja prilikom usvajanja godišnjih planova rada od ovogodišnjih, odnosno, bilo je godina kada Orijentacijski planovi rada oba doma PSBiH nisu uopće usvajani za jedan od Domova ili pak i oba doma Parlamentarne skupštine BiH.

Kada je u pitanju aktualni saziv PSBiH, najveća kašnjenja pri usvajanju Orijentacijskog plana rada Doma naroda PSBiH evidentirana su za 2015. godinu, i iznosila su cca 5 mjeseci, te nešto manje od

1,5 mjeseci kašnjenja od strane Zastupničkog doma PSBiH. Podsjećamo da je Orijentacijski plan Zastupničkog doma PSBiH za razdoblje ožujak-prosinac prethodne, 2016. godine usvojen na 25. sjednici proširenog Kolegija Zastupničkog doma PSBiH, održanoj, 16.03.2016. godine. Kolegij Doma naroda PSBiH je razmatrao i utvrdio Orijentacijski plan Doma za razdoblje ožujak-prosinac 2016. godine na 25. sjednici Kolegija Doma naroda, održanoj, 04.04.2016. godine, dakle, usvojeni su krajem prvog i početkom drugog kvartala, a dodatni problem je što se u tako usvojene planove rada uvrštavaju i aktivnosti koje su planirane, odnosno realizirane i prije donošenja plana rada.

Kašnjenje od nešto više od dva mjeseca evidentirano je i prilikom donošenja orijentacijskih planova rada oba doma PSBiH za prošlu, 2017. godinu, s obzirom da je na 45. sjednici proširenog Kolegija Zastupničkog doma PSBiH, održanoj, 06.03.2017. godine, donesen Orijentacijski radni plan Zastupničkog doma PSBiH za razdoblje veljača-prosinac 2017. godine, dok je Kolegij Doma naroda PSBiH, na 42. sjednici održanoj, 07. 03. 2017. godine, usvojio Orijentacijski radni plan Doma naroda PSBiH za razdoblje ožujak-prosinac 2017. godine.

U konačnici, program rada svake institucije vlasti je ključni alat za povećanje efikasnosti njihovog rada i fokusiranosti na postavljeni cilj ili bolje rečeno, alat bez koga je bilo kakav reformski kurs bh. vlasti teško (ili nikako) provodiv. U praksi, to bi značilo da oba doma PSBiH trebaju sve poduzeti, uključujući i dopune postojećih poslovnika, ukoliko je potrebno, da se njihov rad odvija sukladno kvalitetno kreiranim i blagovremeno usvojenim orijentacijskim planovima rada, koji će se usvojiti do kraja kalendarske godine za narednu, što bi trebalo biti pravilo za sve institucije vlasti na svim razinama u našoj zemlji. Svaka druga opcija, odnosno rad po tzv. "ad-hoc" principu, itekako utječe na njihovu, ionako slabu, učinkovitost i ne bi trebala biti odlika rada najviše institucije zakonodavne vlasti u BiH, niti bilo koje druge institucije vlasti na svim drugim razinama u Bosni i Hercegovini.

PRORAČUN

Nakon usvajanja Globalnog okvira fiskalne bilance i politika u BiH (GOFBP) za razdoblje od 2018.–2020. godine, na sjednici Fiskalnog vijeća održanoj, 05.10.2017. godine, čime su stvoreni preduvjeti da se ispoštuju zakonski rokovi za usvajanje Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2018. godinu, kao i proračuna Federacije BiH i Republike Srpske, Vijeće ministara BiH je, na 122. sjednici, održanoj, 22.11.2017. godine, jednoglasno utvrdilo Nacrt zakona o Proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza BiH za 2018. godinu.

Vijeće ministara BiH je na 29. izvanrednoj sjednici održanoj, 13.12.2017. godine, utvrdilo korigirani tekst Nacrta zakona o Proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i

Hercegovine za 2018. godinu, koji je utvrđen na 121. sjednici od 22. studenog 2017. godine. U svezi sa usvojenom korekcijom u Nacrtu zakona u članku 17. dodaju se novi stavovi (3) i (4), a koji glase: „(3) Izuzetno od članka 17. stavak (3) Zakona o financiranju, sredstva u iznosu 360.000,00 KM, uključena u iznos stavke „Rezerviranja“ (9999-2, redni broj 1 - Tekuća pričuva) utvrđene ovim zakonom, dodjeljuju se na raspolaganje članovima Predsjedništva Bosne i Hercegovine u jednakim omjerima u svrhu interventnog korištenja tih sredstava. Sredstva dodijeljena članovima Predsjedništva Bosne i Hercegovine realiziraju se na način kako slijedi: a) Članovi Predsjedništva Bosne i Hercegovine, svaki zasebno, donose odluku o kriterijima za dodjelu sredstava interventne tekuće pričuve. b) Na temelju dostavljenog zahtjeva pravnog ili fizičkog lica kojem će, u skladu sa ovim stavkom, sredstva biti dodijeljena, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi posebnu odluku, u skladu s kriterijima iz točke a) ovog stavka. c) Odluka iz točke b) ovog stavka objavljuje se u „Službenom glasniku BiH“ u roku deset dana od dana njezinog donošenja. d) Odluke donesene u skladu sa ovim člankom realizirat' će Ministarstvo financija i trezora BiH, u skladu sa Zakonom o financiranju. e) u roku 15 dana od dana donošenja ovog zakona, Ministarstvo financija i trezora BiH će obavijestiti članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine o raspoloživom iznosu sredstava za interventno korištenje proračunske pričuve. (4) Izuzetno od članka 17. stavka (3) Zakona o financiranju, iznos 180.000,00 KM od ukupne proračunske pričuve utvrđene ovim zakonom, dodjeljuje se na raspolaganje predsjedatelju i zamjenicima predsjedatelja Vijeća ministara BiH u jednakim omjerima u svrhu interventnog korištenja tih sredstava. Sredstva dodijeljena predsjedatelju i zamjenicima predsjedatelja Vijeća ministara BiH, po ovom osnovu, realiziraju se analogno propisanoj proceduri iz stavka (3) tač. a), b), c), d) i e) ovog članka.”

Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je, na izvanrednoj sjednici održanoj, 14.12.2017. godine, utvrdilo Prijedlog zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza BiH za 2018. godinu u iznosu od 1.954.062.329 KM.

Vijeće ministara BiH je, na prijedlog Ministarstva financija i trezora, na 126. sjednici, održanoj, 28.12.2017. godine, donijelo Odluku o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj - ožujak 2018. godine. Privremeno financiranje za razdoblje od siječnja do ožujka 2018. godine, utvrđeno je u iznosu 237,5 milijuna KM, dakle, na razini četvrtine sredstava odobrenih za financiranje institucija sukladno Zakonu o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obaveza za 2017. godinu. Odluka je donesena s ciljem da se ne ugrozi servisiranje vanjskog duga BiH, te osigura nastavak financiranja višegodišnjih projekata i drugih obaveza na razini institucija BiH.

Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva financija i trezora, na 121. sjednici održanoj, 22.11.2017. godine, usvojilo je Dokument okvirnog proračuna (DOP) institucija Bosne i

Hercegovine za razdoblje od 2018. do 2020. godine. Dokument okvirnog proračuna prati i podržava reforme BiH u procesu priključenja Europskoj uniji i bržu provedbu prijema Bosne i Hercegovine u Partnerstvo za mir (PfP) i daljnji NATO put BiH, te provedbu ranije definiranih 14 strateških ciljeva, uključujući razvoj ekonomije, povećanje uposlenosti i smanjenje siromaštva u Bosni i Hercegovini.

Prema DOP-u za razdoblje od 2018. do 2020. godine, ukupna razina rashoda institucija BiH, bez servisiranja vanjskog duga, iznosi 950 milijuna KM na godišnjoj razini za sve tri godine (2018.-2020.), a izdvajanje neizravnih poreza s Jedinstvenog računa Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine iznosi 750 miliona KM, što je na razini iznosa proračuna iz prethodnih godina. Stoga, plaće i naknade u institucijama BiH i tijekom naredne tri godine ostaju na dosadašnjoj razini.

Dakle, s obzirom da Vijeće ministara BiH nije blagovremeno izvršilo svoje obveze u svezi usvajanja Nacrta Proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2018. godinu, jer je obveza Vijeća ministara da Nacrt proračuna utvrdi najkasnije do 15. listopada, a isti je utvrđen, 22. studenog 2017. godine, dok je korigirani tekst Nacrta zakona o Proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza BiH za 2018. godinu, utvrđen na 121. sjednici Vijeća ministara BiH od 22. studenog 2017. godine. Na ovaj način onemogućeno je i Predsjedništvo BiH da blagovremeno ispuni svoju obvezu, odnosno, da, u konačnici, Parlamentarnoj skupštini BiH dostavi Prijedlog Zakona o proračunu za 2018. godinu, najkasnije do 01. studenog 2017. godine, kako bi Zakon o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2018. godinu, u finalnoj formi, bio donesen u oba doma Parlamentarne skupštine BiH najkasnije do 31.12.2017. godine.

U kontekstu svega navedenog, Prijedlog Zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza BiH za 2018. godinu donesen je, u finalnoj formi (II čitanje), na nastavku, 55. sjednice Zastupničkog doma PSBiH, održanom, 17.01.2018. godine, te na 06. hitnoj sjednici Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, održanoj, 25.01.2018. godine.

Proračunom institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza BiH za 2018. godinu, predviđeno je da Proračun za financiranje institucija BiH iznosi 950 milijuna KM, iako su ukupni zahtjevi proračunskih korisnika bili veći za 333.727.000 KM ili čak 36 odsto, dok su prihodi za servisiranje vanjskog duga BiH =1.004.062.329,00 KM i niži su za cca 7,1 milijun KM u odnosu na prošlu, 2017. godinu, tako da državni Proračun za 2018. godinu iznosi =1.954.062.329,00 KM.

Struktura utvrđenog proračuna institucija BiH prati prioritete rada Vijeća ministara BiH vezano za Europsko partnerstvo, te podržava mjere štednje u institucijama BiH. Planirana su i sredstva za provedbu općih izbora u BiH, koji će se održati u listopadu 2018. godine, kao i za višegodišnje

projekte proračunskih korisnika i stavljanje u funkciju državnog zatvora, koji je završen, ali još uvijek nije pripremljen za korištenje, koje će ići po fazama, a proračunom su projicirana i sredstva za obračun plaća policijskim službenicima, zbog zakonom usvojene izmjene njihovog koeficijenta.

Naime, za plaće i naknade uposlenih u institucijama BiH, koje se financiraju iz Proračuna BiH za 2018. godinu, planirano je skoro 560 milijuna KM, što je za 8,6 milijuna KM ili dva posto više u odnosu na prošlu, 2017. godinu. Navedeno povećanje je posljedica, prije svega, prošlogodišnjih izmjena i dopuna Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, koje se odnose na povećanje plaća policijskim službenicima, te planiranih novih zapošljavanja u institucijama BiH, između ostalog, 86 osoba za potrebe stavljanja u funkciju zatvora u Istočnom Sarajevu.

Kada je u pitanju proces usvajanja državnog proračuna, podsjećamo na članak 136. Poslovnika Zastupničkog doma PSBiH koji predviđa sljedeće: "Nakon što Parlamentarna skupština BiH dobije prijedlog zakona koji sadrži proračun institucija BiH za sljedeću godinu, koji je uputilo Predsjedništvo BiH, sukladno zakonu i rokovima propisanim zakonom, isti prvo razmatra Zastupnički dom PSBiH. Nakon usvajanja, Zastupnički dom dostavlja prijedlog zakona s proračunom Domu naroda PSBiH najkasnije do 15. studenoga tekuće godine".

Prilikom donošenja proračuna primjenjuju se odredbe kojima se uređuje temeljni zakonodavni postupak, s tim da Kolegij Doma skraćuje rokove i poduzima sve druge potrebne mjere za donošenje proračuna ili, po potrebi, izmjene i dopune proračuna najkasnije do 15. prosinca tekuće godine". Također, člankom 127. Poslovnika Doma naroda PSBiH je predviđeno sljedeće: "Nakon usvajanja prijedloga zakona koji sadrži proračun institucija BiH za sljedeću godinu, Zastupnički dom dostavlja prijedlog zakona s proračunom Domu naroda najkasnije do 15. studenoga tekuće godine. Prilikom donošenja proračuna primjenjuju se odredbe za temeljni zakonodavni postupak, s tim da Kolegij Doma naroda skraćuje rokove i poduzima sve druge potrebne mjere za donošenje proračuna ili, po potrebi, izmjene i dopune proračuna, najkasnije do 15. prosinca tekuće godine".

Nadležne držane institucije, koje su aktivno uključene u kreiranje i usvajanje državnog proračuna, svakako, trebaju imati u vidu članak 136. Poslovnika Zastupničkog doma PSBiH, te članak 127. Poslovnika Doma naroda PSBiH, te blagovremeno otpočeti sa aktivnostima na kreiranju i donošenju proračuna (proračun treba donijeti najkasnije do kraja kalendarske godine za narednu), što je proteklih 11. godina, koliko CCI prati rad Parlamentarne skupštine BiH bio kontinuirani problem, uz pozitivne izuzetke, a, prije svega, zbog prilično loše suradnje na relaciji Vijeće ministara BiH - Predsjedništvo BiH - Parlamentarna skupština BiH, jer svaka od navedenih

institucija preuzima određeni dio odgovornosti kada je u pitanju kreiranje i usvajanje Prijedloga zakona o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine.

Također, treba podsjetiti, s obzirom da je navedeni problem ponovo došao do izražaja prilikom utvrđivanja konačnog Nacrta proračuna institucija BiH za 2018. godinu, na višegodišnju praksu tzv. "diskrecijskog" trošenja proračunskog novca od strane predsjedatelja i dva zamjenika predsjedatelja Vijeća ministara BiH i tri člana Predsjedništva BiH, koji imaju mogućnost interventno, i na temelju osobnih prosudbi, koristiti sredstva do 6% od iznosa tekuće pričuve za određenu godinu (360.000 KM za 2018. godinu), te 4% za predsjedatelja i dva zamjenika predsjedatelja Vijeća ministara BiH (180.000 KM za 2018. godinu). U tom kontekstu, nedopustivo da se sredstva u iznosu od 540.000,00 KM, troše bez jasnih i transparentnih kriterija, što znači da odluke o trošenju proračunskog novca trebaju donositi Vijeće ministara BiH i Predsjedništvo BiH, dakle, Institucije, bez "povlastica" za bilo kog dužnosnika, prije svega, zbog potpune transparentnosti i maksimalne odgovornosti pri trošenju proračunskog novca, tj. novca poreskih obveznika naše zemlje.

U kontekstu navedenoga, jedna od kontinuiranih preporuka iz monitoring izvješća CCI-a bila je da se, s ciljem maksimalne transparentnosti pri trošenju proračunskog novca, tj. novca poreskih obveznika naše zemlje, a što je obveza javnih dužnosnika na svim razinama, stvore zakonske pretpostavke i donesu potrebne odluke, kojima će se ubuduće onemogućiti tzv. "diskrecijsko" trošenje proračunskog novca od strane predsjedatelja i zamjenika predsjedatelja Vijeća ministara BiH, te članova Predsjedništva BiH, koji imaju mogućnost interventno koristiti ta sredstva, koja su osigurana kroz tzv. "tekuću priču" za određenu godinu, a na temelju kriterija koje sami određuju.

Unatoč svemu navedenom, nakon ukidanja spomenute "negativne prakse" od strane predsjedatelja Vijeća ministara BiH i njegovih zamjenika za prethodnu, 2016. godinu, kada nisu koristili navedena sredstva iz "tekuće priču", u Prijedlogu Proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2017. godinu, kao i za tekuću, 2018. godinu, otvorena je mogućnost da predsjedatelj Vijeća ministara BiH i zamjenici predsjedatelja mogu koristiti sredstva iz tzv. tekuće pričuve, a zadržana je i mogućnost da tri člana Predsjedništva BiH spomenuta sredstva koriste u 2017., kao i 2018. godini.

Nakon pokretanja važnijih procesa vezanih za europski put BiH u prvoj polovici aktualnog saziva PSBiH i VMBiH (2015./2016.), došlo je do usporenja u trećoj godini mandata, dakle, u prošloj, 2017. godini, a nastavilo se ulaskom u izbornu, 2018. godinu, što je, između ostalog, produkt sve prisutnijeg nepovjerenja između partnera u vlasti na državnoj razini, ali i stalnoj nestabilnosti, odnosno, nepostojanju parlamentarne većine u Zastupničkom domu PSBiH.

Nakon nekoliko prologiranja rokova za finaliziranje odgovora na pitanja iz Upitnika Europske komisije, najviši dužnosnici državne vlasti su, nakon cca 15 mjeseci, 28.02.2018., predsjedniku Europske komisije Jean-Claude Junckeru konačno predali odgovore na Upitnik, čiji sadržaj treba poslužiti kao temelj za donošenje odluke o kadidatskom statusu BiH u Europskoj uniji.

S druge strane, još uvijek nije provedena odluka Europskog suda za ljudska prava u predmetu "Sejdić-Finci", koja bi građanima Bosne i Hercegovine, koji ne pripadaju niti jednom od tri konstitutivna naroda u BiH, omogućila da se mogu kandidirati na izborima u BiH, te obnašati dužnosti člana Predsjedništva BiH i izaslanika u Doma naroda PSBiH.

Također, Bosna i Hercegovina i dalje nema državni program za usklađivanje zakonodavstva naše zemlje sa zakonodavstvom Europske unije pod nazivom: "Program integriranja u EU", koji bi ujedno bio instrument praćenja onoga što su bh. vlasti uradile po pitanju europskih integracija. Naime, ne treba zaboraviti da su se bh. vlasti Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) obvezale da će kreirati i donijeti ovaj Program, ali unatoč otklonjenim ključnim preprekama, vlasti naše zemlje još nisu došle do potrebnog kompromisa i suglasnosti da se konačno usvoji ovaj važni dokument, koji bi trebao dati pregled svih obveza iz procesa BiH prema Europskoj uniji, prije svega, dinamiku realizacije preuzetih obveza, plan ispunjenja kriterija za članstvo, plan usklađivanja domaćeg sa zakonodavstvom EU, kao i procjenu svih troškova realizacije samog programa. Na temelju spomenutog programa integriranja, bilo bi poznato koja administrativna razina i kada radi na ispunjenju određene konkretne aktivnosti, s tim da bi planiranje rada izvršnih organa vlasti (vlada) na svim razinama u našoj zemlji bilo pojednostavljeno, a zakonodavna vlast Bosne i Hercegovine bi dobila dodatni instrument za praćenje njihovog rada.¹⁰

¹⁰ Po riječima Darije Ramljak, pomoćnice direktora Direkcije za europske integracije BiH, na naedavno održanoj konferenciji u PSBiH¹⁰ (24.04.'18.), Direkcija za europske integracije uradila je brojne metodološke pripreme za izradu programa integriranja, s tim da je sada neophodno da se postigne politički konsenzus za izradu tog dokumenta. Inače, izrada ovog programa svima bi olakšala praćenje procesa integriranja i

Kada je provedba Akcijskog plana Reformske agende za BiH u pitanju, zaključno sa 31.03.2018. godine, u potpunosti je realizirana 21 aktivnost (mjera), što predstavlja stupanj realizacije od 61,8% u odnosu na ukupan broj mjera-planirane 34 generalne mjere u Akcijskom planu na državnoj razini, s tim da se provedba 8 mjera iz Akcijskog plana Reformske agende, započeta tijekom prethodne tri godine, kontinuirano provodi (23,5%), te da 5 mjera iz Akcijskog plana za provedbu Reformske agende na državnoj razini, zaključno sa 31.03.2018. godine, nije bilo realizirano (14,7%).

Vezano za članstvo Bosne i Hercegovine u Sjevernoatlanskom savezu (NATO), bh. vlasti i dalje imaju obvezu da ispune neophodne vojne i političke uvjete. U tom kontekstu, neophodno je ispuniti uvjete sa sastanka ministara vanjskih poslova NATO-a, održanog u Talinu, 22. i 23. travnja 2010. godine, koji podrazumijevaju uknjižbu spomenute 63 perspektivne nepokretne vojne lokacije, kao vlasništvo države, što, unatoč određenim najavama, i dalje ostaje ključni uvjet za aktiviranje MAP-a.

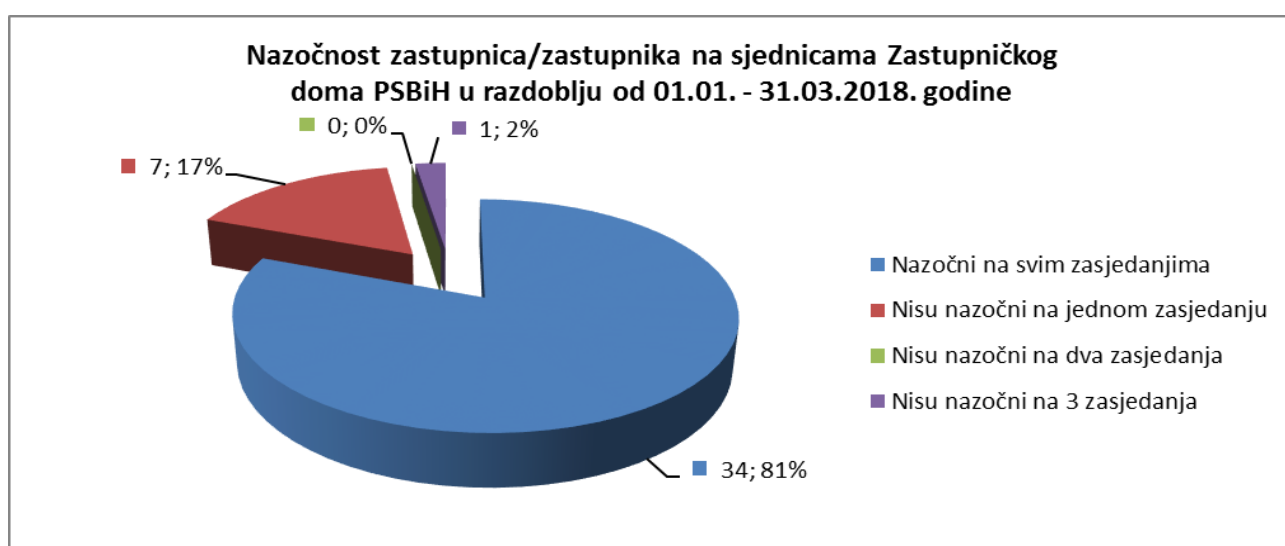
Naredni Samit NATO-a će biti održan u Briselu 11. i 12. srpnja 2018. godine, kada će se razgovarati o BiH, a aktiviranje MAP-a i dalje je otvorena mogućnost, ali i očekivanje bh. vlasti.

očekivanja su da se u okviru tijela za "mehanizam koordinacije" razvije diskusija o izradi istoga, s tim da je za izradu programa integriranja potrebno 12 do 15 mjeseci, jer se radi o planskom dokumentu koji na vrlo jednostavan način treba posložiti sve obveze Bosne i Hercegovine u procesu europskih integracija i dati odgovor na pitanja tko, šta i kada treba ispuniti u procesu eu integracija BiH.

AKTIVNOSTI ZASTUPNICA/ZASTUPNIKA/IZASLANIKA U 2017. GODINI

U razdoblju od 01.01.–31.03.2018. godine održane su 4 plenarne sjednice Zastupničkog doma PS BiH, na 6 održanih zasjedanja ovog Doma, računajući dva nastavka 55. sjednice Zastupničkog doma PSBiH, koja je započeta, 21.12.2017., a okončana je, 31.01.2018. godine, uz jednu zajedničku sjednicu oba doma PSBiH, održanu, 28.02.2018. - ukupno 7 zasjedanja ZDPSBiH.

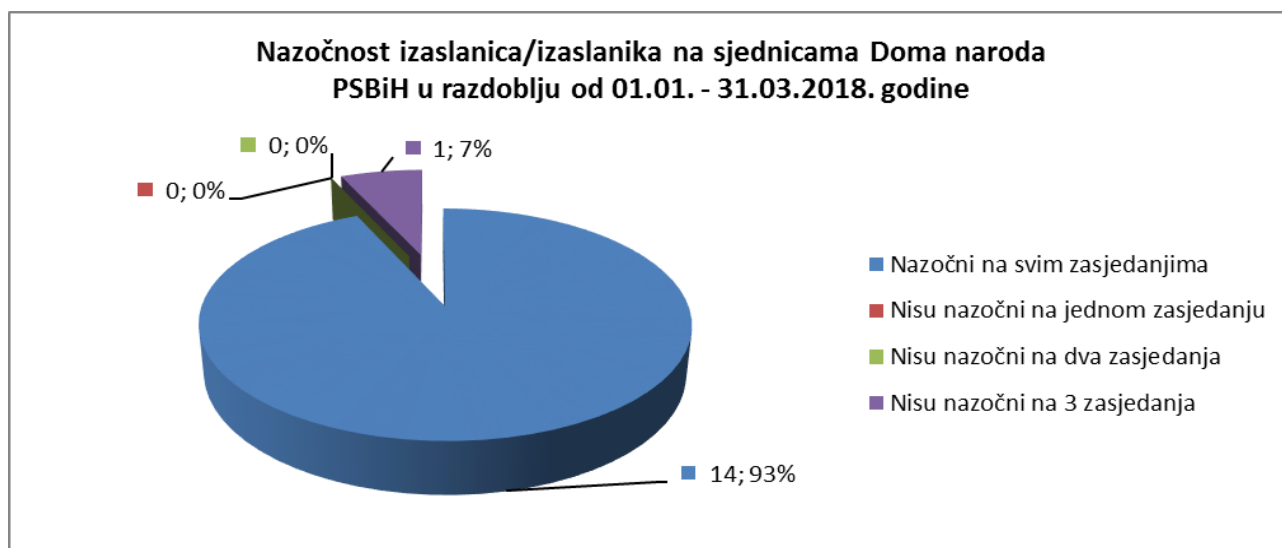
Od ukupno 42 zastupnika/zastupnice ovog Doma, 34 zastupnika/zastupnice su nazočili svim zasjedanjima ZD PSBiH u I kvartalu 2018. godine, 7 zastupnika/zastupnica ovog Doma nije nazočilo jednom od 7 zasjedanja, dok je zastupnica Monika Tomić, HDZBiH, imala tri (opravdana) izostanka.

Grafikon 16

Dakle, u prvom kvartalu 2018. godine evidentirano je svega 10 najavljenih izostanaka sa održanih 7 zasjedanja ovog Doma od strane 8 zastupnica/zastupnika, a najviše izostanaka imala je zastupnica Monika Tomić, HDZBiH - ukupno 3 izostanka.

Istovremeno, izaslanik Doma naroda PSBiH Fahrudin Radončić, SBB, imao je 3 opravdana izostanka sa 5 održanih sjednica ovog Doma u razdoblju od 01.01.– 31.03.2018. godine, dok je 14 izaslanica /izaslanika bilo nazočno na svih 5 održanih zasjedanja Doma naroda PSBiH u I kvartalu 2018. godine.

Grafikon 17

Tijekom proteklih 11 godina, koliko CCI obnaša monitoring rada institucija zakonodavne i izvršne valsti u našoj zemlji (kantoni, entiteti i država), i dalje je aktualno pitanje vezano je za potrebu preciznijeg definiranja pojma "opravdani izostanak" sa plenarnih sjednica oba doma PSBiH, pa stoga, s ciljem podizanja individualne odgovornosti zastupnika/izaslanika PSBiH, poslovnički treba preciznije definirati opravdani i neopravdani izostanak, te obvezu nazočnosti zastupnika/izaslanika plenarnim sjednicama PSBiH, te način njihovog najavljiivanja i pravdanja, s tim da se neopravdani izostanci zastupnika/izaslanika PSBiH vežu za plaće, zastupničke paušale i druge naknade.

Kroz naredne tabele možemo vidjeti obim pojedinačnih aktivnosti zastupnika i delegata oba doma PSBiH po određenim parametrima (zakoni, diskusije, zastupničke inicijative, zastupnička pitanja, zaključci, amandmani, replike...) u razdoblju od 01.01. – 31.03.2018. godine, pri čemu se može vidjeti razlika u pogledu individualnih aktivnosti kod 57 članova oba doma Parlamentarne skupštine BiH, kroz pojedine segmente njihovog angažmana, koje CCI analizira kroz monitoring rada PSBiH.

Rbr	Zastupnik /Zastupnica	Politička stranka	Prijedl. zakona	Zast. pitanja	Inicij ative	Disku sije	Zaklj ući	Posl. inter.	Rep like	Amand mani	Ukupn o
1.	Sadik Ahmetović	Nezavisn i blok	4	1	1	6	2		4	5	23
2.	Damir Arnaut	SBB	2	21	1	11	3	5	7	6	56
3.	Zaim Backović	BPS		1		16		1	13		31

4.	Damir Bećirović	DF	1	2		5	1		4		13
5.	Denis Bećirović	SDP	2	19	1	7			1		30
6.	Mensura Beganović	DF		4		7					11
7.	Borislav Bojić	SDS	2			3	1		4	3	13
8.	Mladen Bosić	SDS				1			2	3	6
9.	Safer Demirović	SDA	1	2		1					4
10.	Šefik Džaferović	SDA	1			4		1	4		10
11.	Jasmin Emrić	ASDA	1	2		11	3	2	3		22
12.	Amir Fazlić	SDA	2	1		3					6
13.	Maja Gasal-Vražalica	DF	1	1		13	5	4	13	2	39
14.	Mirsad Isaković	SBB	1	5		9	3		8	6	32
15.	Nermine Kapetanović	SDA	1	2		9		1	3		16
16.	Željko Komšić	DF				1					1
17.	Staša Košarac	SNSD				5			3		8
18.	Predrag Kožul	HDZ BiH	1			9		1	4		15
19.	Đorđo Krčmar	Neovisni				1					1
20.	Borjana Krišto	HDZ BiH	2			8	2		4		16
21.	Nenad Lalić	SDS		1		1					2
22.	Nikola Lovrinović	HDZ BiH		5	1	19	5	2	12	1	45
23.	Saša	SDP	4	5		16		1	9		35

	Magazinović										
24.	Dužanka Majkić	SNSD		3		11	2		10		26
25.	Milica Marković	SNSD				3			4		7
26.	Šemsudin Mehmedović	SDA	1	1		1			1		4
27.	Mirsad Mešić	SDP	2	1		2	2	2	2		11
28.	Miroslav Milovanović	SNSD				1					1
29.	Momčilo Novaković	NDP-PDP	1			17			9		27
30.	Aleksandra Pandurević	SDS	3	1		14	1		9		28
31.	Lazar Prodanović	SNSD				4			5		9
32.	Hazim Rančić	SDA	2	1		2			2		7
33.	Asim Sarajlić	SDA	1			1			1		3
34.	Senad Šepić	Nezavisni blok	4	13	7	17	4	1	8	5	59
35.	Fehim Škaljić	SBB	1	1		5	2			6	15
36.	Salko Sokolović	Nezavisni blok	4	4	1	9	5		9	5	37
37.	Nikola Špirić	SNSD				8	4	1	6		19
38.	Monika Tomić	HDZ BiH				2			1		3
39.	Hanka Vajzović	DF		12	1	7			3		23
40.	Jovan Vukovljak	Neovisni				1					1
41.	Diana Zelenika	HDZ1990	1			3			1		5
42.	Mirsad Đonlagić	SBB	5	9		15	3		5	6	43

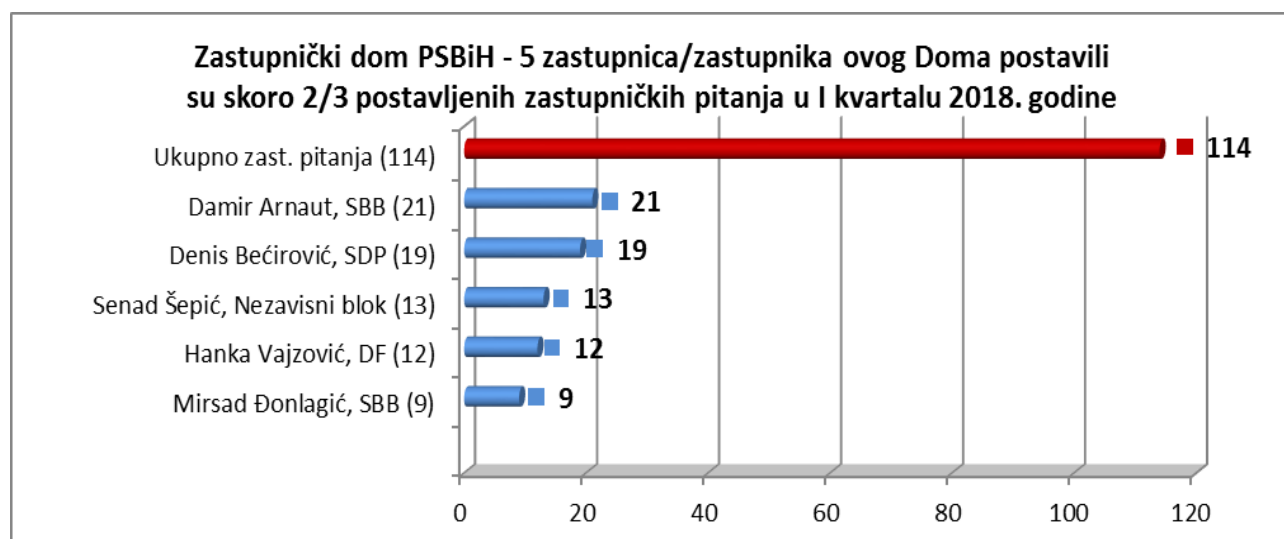
		Ukupno	51¹¹	118¹²	13¹³	289	48	22	174	48	763
--	--	---------------	------------------------	-------------------------	------------------------	------------	-----------	-----------	------------	-----------	------------

Tabela 5.: Pregled aktivnosti zastupnica/zastupnika ZD PSBiH u razdoblju od 01.01.-31.03.2018. godine

Sumarno gledano, zastupnice/zastupnici Zastupničkog doma PSBiH su, u razdoblju od 01.01. - 31.03.2018. godine, postavili ukupno 114 zastupničkih pitanja i na ista su dobili 46 odgovora (40,4%), uz dodatnih 40 dostavljenih odgovora na zastupnička pitanja postavljena u 2017. godini.

U razdoblju koje obuhvaća ovo monitoring izvješće (01.01. – 31.03.2018.), pokrenuto je ukupno 11 zastupničkih inicijativa od strane 7 zastupnica/zastupnika Zastupničkog doma PSBiH, s tim da su tri inicijative su u parlamentarnoj proceduri Zastupničkog doma PSBiH, na dvije inicijative je bilo odgovoreno, a na šest pokrenutih inicijativa nije bilo odgovoreno, zaključno sa 31.03.2018. godine.

Najviše zastupničkih pitanja u Zastupničkom domu PSBiH za prva tri mjeseca 2018. godine postavili su zastupnici/zastupnice: Damir Arnaut, SBB – 21, Denis Bećirović, SDP – 19, Senad Šepić, Nezavisni blok – 13, Hanka Vajzović, DF – 12 i Mirsad Đonlagić, SBB - 9 - ukupno 74 zastupnička pitanja, što je skoro 2/3 od ukupno postavljenih zastupničkih pitanja (64,9%).

Grafikon 18

¹¹ U zakone koji su u proceduru PSBiH predložili zastupnice/zastupnici Zastupničkog doma PSBiH (22 zakona) uračunat je i Prijedlog zakona o utvrđivanju visine plaće zaposlenih u instiucijama BiH, predlagatelja Milorada Živkovića, SNSD, bivšeg zastupnika ZDPSBiH, uz napomenu da su određeni zakoni predloženi od strane najmanje dva ili više zastupnika/zastupnica Zastupničkog doma PSBiH.

¹² Ukupno 4 zastupnička pitanja u ZDPSBiH kreirala su i postavila 2 zastupnika Zastupničkog doma PSBiH.

¹³ Tri zastupnika ovog Doma kreatori su jedne od pokrenutih zastupničkih inicijativa u I kvartalu 2018. godine.

Istovremeno, najviše zastupničkih inicijativa dostavio je u proceduru zastupnik Senad Šepić, Nezavisni blok – 7, dok su 6 zastupnica/zastupnika ovog Doma predlagatelji po jedne zastupničke inicijative, što znači da ukupno 35 zastupnica/zastupnika ZDPSBiH nije imalo zastupničkih inicijativa u I kvartalu 2018. godine, a 17 zastupnika/zastupnica nije postavljalo zastupnička pitanja.

Ukupno 26 zastupnica/zastupnika Zastupničkog doma PSBiH, računajući i Milorada Živkovića, SNSD, bivšeg zastupnika prošlog saziva Zastupničkog doma, te 5 izaslanika/izaslanica Doma naroda PSBiH, bili su predlagatelji ukupno 25 zakonskog prijedloga, koji su bili u proceduri Parlamentarne skupštine BiH u razdoblju od 01.01.– 31.03.2018. godine.

Također, privremeno zajedničko povjerenstvo oba doma PSBiH predlagatelj je 1 zakonskog prijedloga (Prijedlog zakona o parlamentarnom nadzoru).

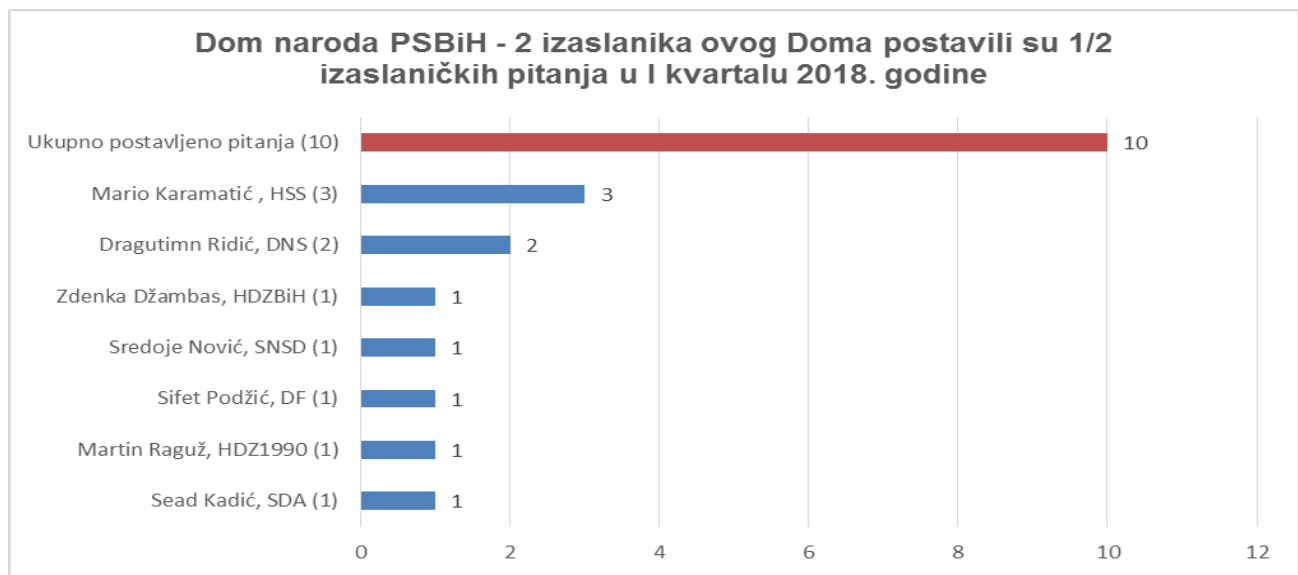
Dakle, skoro 2/3 zakona od ukupno 40, koliko ih je bilo u proceduri PSBiH u I kvartalu 2018. godine, predloženo je od strane zastupnika/izaslanika oba doma PSBiH (25 zakona ili 62,5%).

Rbr	Izaslanik/ Izaslanica	Polit. stran.	Prijedl. zakona	Diskus ija	Repli ka	Zaključ ak	Izasl. pitanja	Inicij ative	Aman	Ukupn o
1.	Darko Babalj	SDS		1	1					2
2.	Bariša Čolak	HDZBiH	2	1	1					4
3.	Zdenka Džambas	HDZ BiH	2	7	2	1	1			13
4.	Halid Genjac	SDA		3						3
5.	Sead Kadić	SDA		1		2	1			4
6.	Mario Karamatić	HSS	3	6	1	2	3			15
7.	Sredoje Nović	SNSD		3			1			4
8.	Sifet Podžić	DF		2			1		2	5
9.	Nebojša Radmanović	SNSD		1		3				4
10.	Fahrudin Radončić	SBB		1						1
11.	Martin Raguž	HDZ1990	1	3			1			5
12.	Dragutin Rodić	DNS		3			2			5
13.	Safet Softić	SDA		2						2
14.	Ognjen Tadić	SDS		2						2
15.	Ljilja Zovko	HDZ BiH	2	2						4

		Ukupno	10¹⁴	38	5	8	10	0	2	73
--	--	---------------	------------------------	-----------	----------	----------	-----------	----------	----------	-----------

Tabela 6: Pregled aktivnosti izaslanika/izaslanica DNPSBiH u razdoblju od 01.01.- 31.03.2018. godine

Iz prethodne tabele je vidljivo da su u Domu naroda PSBiH, tijekom prva tri mjeseca 2018. godine, 7 izaslanica/izaslanika postavili ukupno 10 izaslaničkih pitanja i na ista su dobili 8 odgovora, zaključno sa 31.03.2018. godine (80,0%), uz još 1 odgovor na izaslaničko pitanje postavljeno u 2017. godini. Također, tijekom I kvartala 2018. godine, nije bilo pokrenutih izaslaničkih inicijativa.

Grafikon 19

Također, iz grafikona 19 je vidljivo da su samo 2 izaslanika Doma naroda PSBiH od ukupno 15 koliko ih broji Dom naroda PSBiH, tijekom prva tri mjeseca 2018. godine, postavili 1/2 ukupno postavljenih pitanja (5 ili 50,0%), a to su izaslanici Mario Karamatić, HSS/HNS – 3 i Dragutin Ridić, DNS – 2 izaslanička pitanja. Po jedno izaslaničko pitanje su postavili izaslanici Sifet Podžić, DF, Martin Raguž, HDZ1990, Sead Kadić, SDA, Sredoje Nović, SNSD i izaslanica Zdenka Džambas, HDZBiH, što znači da 8 izaslanika/izaslanica (53,3%) nisu postavljali izaslanička pitanja u prvom kvartalu 2018. godine, dok niti jedan izaslanik/izaslanica ovog Doma nisu kreirali, niti u proceduru dostavili određenu izaslaničku inicijativu u Domu naroda PSBiH, zaključno sa 31.03.2018. godine.

¹⁴ Dva zakonska prijedloga u Domu naroda predložena su od strane 4, odnosno 5 izaslanika/izaslanica ovog Doma PSBiH, dok je predlagatelj jednog zakonskog prijedloga izaslanik Mario Karamatić, HSS/HNS.

Vijeće ministara BiH je, na svojoj 111. sjednici od 24.08.2017. godine, a na prijedlog Ministarstva financija i trezora BiH, donijelo Odluku o visini, načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prijevoz na posao i prijevoz sa posla uposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine, sukladno članku 41. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine i članku 50. stavak 4. točka a) Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine, kojom se uređuje visina, način i postupak ostvarivanja prava uposlenih u institucijama BiH na naknadu za prijevoz na posao i prijevoz sa posla, koja se primjenjuje počevši od 01.10.2017. godine (Službeni glasnik BiH broj:72/17).

I dalje je osnovica za obračun plaća u institucijama BiH 475,69 KM, zastupnički paušal za bh. parlamentarce iznosi 713,54 KM, naknada za odvojeni život je 300 KM, topli obrok iznosi 6,00 KM, a regres za prošlu, 2017. godinu iznosio je 300 KM. Također, Vijeće ministara BiH je na 102. sjednici, održanoj 23.05.2017. godine, donijelo Odluku kojom se utvrđuje visina regresa za godišnji odmor u institucijama Bosne i Hercegovine za 2018. godinu, a sukladno toj odluci, uposlenim u institucijama BiH utvrđuje se pravo na regres za godišnji odmor za 2018. godinu u visini od 300,00 KM.

Podsjećamo da je tijekom prošle, 2017. godine, Vijeće ministara BiH donijelo Odluku o stavljanju izvan snage Odluke o načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za vrijeme produženog radnopravnog statusa izabranih lica i imenovanih dužnosnika u institucijama BiH, koja se odnosi na ukidanje mogućnosti za korištenje tzv. "Bijelog kruha" u trajanju od 12 mjeseci nakon isteka mandata izabranih i imenovanbi dužnosnika u institucijama Bosne i Hercegovine, s obzirom da je na snagu stupio Zakon o izmjeni Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, kojim je članak 48. spomenutog zakona izbrisan, tako da više ne postoji pravni osnov za važenje navedene odluke.

Također, pravo na smještaj u Sarajevu, koje je sjedište Parlamentarne skupštine BiH, i dalje mogu koristiti svi zastupnici/izaslanici oba doma PSBiH, koji podnesu zahtjev za naknadu troškova za smještaj, ukoliko je njihovo mjesto stalnog prebivališta udaljeno od sjedištva PSBiH najmanje 80 km. Na snazi je i mogućnost kojom svim zastupnicima/izaslanicima oba doma PSBiH koji su na profesionalnom radu u Parlamentarnoj skupštini BiH, i koji imaju stalno prebivalište udaljeno najmanje 80 km od Sarajeva, dakle, sjedišta Parlamentarne skupštine BiH, pripada pravo na naknadu za odvojeni život od obitelji u iznosu od =300,00 KM mjesečno.

U Zastupničkom domu PSBiH, zaključno sa 31.03.2018. godine, od ukupno 42 člana tog Doma, 37 zastupnica/zastupnika je imalo status stalno zaposlenih, dok od 15 izaslanika/izaslanica Doma

naroda, njih 14 imalo status stalno zaposlenih u PS BiH. U Domu naroda PSBiH jedino izaslanik Dragutin Rodić (DNS) nije profesionalno angažiran, dok je u Zastupničkom domu 5 zastupnica/zastupnika tog Doma, koji nemaju status stalno zaposlenih u PSBiH (Safer Demirović - SDA; Jasmin Emrić - A-SDA; Đorđo Krčmar - SDS; Nenad Lalić - SDS i Monika Tomić - HDZBiH), uz napomenu da svi navedeni zastupnici/zastupnice, kao i izaslanik Dragutin Rodić, DNS, primaju tzv. "razliku plaće" u odnosu na plaću u poduzećima/institucijama u kojima su stalno uposleni.

Na temelju dostupnih podataka, ukupna primanja zastupnika i izaslanika oba doma PSBiH, računajući da zastupnički paušal primaju svi, neovisno od njihovog radnopravnog statusa, uz naknadu za smještaj, odvojeni život, rad u "ad-hoc" povjerenstvima (izvan radnog vremena se plaća do 475,00 KM mjesečno...), prijevoz na posao i s posla, te topli obrok, i dalje se kreću u rasponu od 4.800,00 do 6.500,00 KM za pojedine zastupnike/izaslanike oba doma PSBiH, s tim da najviša primanja imaju zastupnici/izaslanici, koji imaju najviše godina radnog staža, jer po osnovu tzv. "minulog rada", njihove plaće se mogu uvećati do 20%, te zastupnice/zastupnici oba doma PSBiH koji koriste pravo na odvojeni život (300,00 KM) i smještaj u Sarajevu (475 KM).

Još jednom, želimo istaknuti značaj ukidanja plaćanja rada bh. parlamentaraca u tzv. "ad-hoc" ili privremenim povjerenstavima PSBiH za vrijeme radnog vremena, što je bila i višegodišnja preporuka CCI-a iz naših monitoring izvješća, s obzirom da se sjednice istih, uglavnom, održavaju u radno vrijeme i sastavni su dio redovitih poslova/aktivnosti zastupnika/izaslanika PSBiH, kao i ograničenje plaćanja rada u nadzornim odborima, upravnim odborima i povjerenstvima za sjednice izvan radnog vremena na iznos od max. 475 KM mjesečno, što je iznos osnovice za plaće u institucijama BiH.

Kada je u pitanju zastupnički paušal, Odlukom o načinu obračuna plaća i ostalih materijalnih prava zastupnika i izaslanika PSBiH, za obavljanje zastupničke i izaslaničke dužnosti, pripada im "mjesečni paušal", koji se obračunava u visini 1,5 osnovice plaće, koja je utvrđena Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH i iznosi 713,54 KM (od 01.05.2012.), i dalje ga primaju svi zastupnici/izaslanici oba doma PSBiH, neovisno od njihovog radnopravnog statusa unutar PSBiH.

CCI smatra da, unatoč činjenici da su značajno smanjene ili ukinute određene dosadašnje beneficije, koje su imali bh. parlamentarci (ukidanje tzv. "bijelog kruha", plaćanja rada bh. parlamentaraca u tzv. "ad-hoc" ili privremenim povjerenstavima PSBiH za vrijeme radnog vremena, ušteda na troškovima plaćanja prijevoza sa posla i na posao u institucijama BiH itd..., da, još uvijek, postoji prostor za dodatno usklađivanje ukupnih primanja bh. parlamentaraca, što bi značilo, prije svega, usklađivanje njihovih plaća sa tzv. "europskim standardom", tj. da iste iznose najviše 3-3,5 prosječne mjesečne plaće uposlenih u Bosni i Hercegovini, pa ukoliko bh. vlasti uspiju osigurati "pozitivan ambijent",

odnosno brži razvoj gospodarstva, veće investicije, efikasniju borbu protiv korupcije, smanjenje nezaposlenosti i povećanje broja uposlenih u BiH, samim tim bi bile povećane i plaće dužnosnika na državnoj razini, što bi trebao biti dodatni motiv za postizanje znatno boljih rezultata od dosadašnjih.

Ono što nije "urodilo plodom", odnosno nije prihvaćeno u Parlamentarnoj skupštini BiH, je Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, čiji je predlagatelj zastupnik Damir Arnaut, SBBiH, kojim je bio predviđen, odnosno limitiran maksimalni iznos otpremnina za odlazak u mirovinu od cca 9.960,00 KM (12 prosječnih plaća uposlenih u našoj zemlji) umjesto sadašnjih 25.000–30.000 KM, ali očito nije bilo spremnosti, odnosno, potrebne većine u Zastupničkom domu PSBiH za odricanje od navedene privilegije, pa je spomenuti Zakon odbijen.

Dakle, i dalje će zastupnici/izaslanici oba doma PSBiH, sukladno važećem zakonu i postojećim odlukama, moći uzeti otpremnine za odlazak u mirovinu u iznosima od 25.000 - 30.000 KM, ovisno od godina radnog staža i iznosa njihovih plaća prije odlaska u mirovinu, a potom će neki od njih, a takvi "slučajevi" postoje u praksi, "zamrznuti" mirovine i vratili se u parlamentarne klupe, te nastaviti ostvarivati mjesečna primanja u iznosima do cca 6.000 KM, što je sukladno postojećim zakonima i odlukama, ali je nemoralno u odnosu na ukupno stanje u BiH i dokaz je socijalne neosjetljivosti.

I važno za podsjetiti je da, još uvijek, u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH nije usvojen Amandman II na Ustav BiH, koji znači brisanje stavka 2., članka IX Ustava BiH, kojim se onemogućava smanjenje naknada za dužnosnike koji obnašaju funkcije u državnim institucijama, što je godinama služilo bh. parlamentarcima kao "izgovor" da im se ne mogu smanjiti plaće, iako su, unatoč navedenoj odredbi Ustava BiH, plaće zastupnika i delegata PSBiH (i drugih dužnosnika na državnoj razini Bosne i Hercegovine), već umanjene za 4,5%, počev od 01.05.2012. godine.

➤ **PREGLED ODREĐENIH MATER. PRAVA KOJA IMAJU ZASTUPNICI/IZASLANICI PS BIH:**

- Osnovica za plaće zastupnicima/delegatima i dalje iznosi =475,69 KM.
- Koeficijent za obračun zastupničkih/izaslaničkih plaća oba doma PSBiH je 8,4, za predsjednike radnih tijela (povjerenstava), te predsjednike klubova stranaka u Zastupničkom domu i Klubova naroda u Domu naroda, iznosi 8,5. Za predsjedatelje i zamjenike predsjedatelja oba doma PSBiH (Kolegiji), koeficijent je 8,7 i isti se množi sa osnovicom za plaće u iznosu od =475,69 KM, što daje iznos osnovne plaće zastupnika/izaslanika oba doma PSBiH i članova Kolegija oba doma PSBiH (cca 4.000,00 KM, ovisno od funkcije).
- Svaka puna godina radnog staža zastupnika/delegata PSBiH donosi povećanje plaće za dodatnih 0,50% (tzv. "minuli rad"), s tim da ukupno povećanje mjesečne plaće, po tom osnovu, ne može biti veće od maksimalno 20%.

- Svim zastupnicima/izaslanicima oba doma PSBiH, neovisno od njihovog radno-pravnog statusa u Parlamentarnoj skupštini BiH, pripada pravo na zastupnički paušal, koji je do 01.05.2012. godine umanjen za 4,5% i sada iznosi =713,54 KM (ovaj iznos se dobije tako što se osnovica za plaće u iznosu od =475,69 KM pomnoži sa koeficijentom 1,50, što daje iznos zastupničkog paušala od =713,54 KM).
- Zastupnik/izaslanik oba doma PSBiH, koji nije u stalnom radnom odnosu u PSBiH, ima pravo na razliku plaće, ukoliko mu je manja plaća u matičnom poduzeću (instituciji) u kojoj je stalno uposlen. Razlika plaće isplaćuje se na temelju potvrde o visini zarade za svaki mjesec (ovu mogućnost koristi 6 zastupnika/izaslanika PSBiH, zaključno sa 31.03.2018. godine);
- Zastupnicima/izaslanicima oba doma PSBiH, koji su u stalnom radnom odnosu u PSBiH, a imaju prebivalište udaljeno najmanje 80 km od Sarajeva (sjedišta parlamentarne skupštine BiH), pripada pravo na naknadu za smještaj u visini 475,69 KM (iznos osnovice za plaće);
- Zastupnicima/izaslanicima oba doma PSBiH koji su na profesionalnom radu u Parlamentarnoj skupštini BiH, a koji imaju prebivalište udaljeno najmanje 80 km, pripada pravo na naknadu za odvojeni život od obitelji u iznosu od =300,00 KM mjesečno.
- Zastupnicima/izaslanicima oba doma PSBiH koji su na profesionalnom radu u Parlamentarnoj skupštini BiH, a koji ne koriste pravo na odvojeni život, imaju pravo na naknadu troškova uporabe osobnog vozila u visini 20% od cijene litre benzina (95 oct) po prijeđenom km, s tim što predsjedatelji povjerenstava i klubova oba doma PSBiH imaju pravo na angažiranje vozača za vrijeme obnašanja službenih dužnosti u Parlamentu BiH;
- Pravo na topli obrok imaju zastupnici i izaslanici PSBiH koji su profesionalno uposleni Parlamentu BiH i isti od 01.05.2012. godine, iznosi =6,00 KM po jednom radnom danu;
- Pravo na regres utvrđeno je Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH i u prošlom sazivu je iznosio =586,00 KM (do 01.05.2012.), a od tada, za sve koji imaju koeficijent ispod 4,2 iznosi =300,00 KM. Vijeće ministara BiH je na 68. sjednici, održanoj 18. kolovoza 2016. godine, donijelo Odluku kojom se utvrđuje visina regresa za godišnji odmor u institucijama Bosne i Hercegovine za prošlu, 2017. godinu, tako da uposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine utvrđuje pravo na regres za godišnji odmor za 2017. godinu u visini od 300,00 KM. Obračun i isplata regresa za godišnji odmor za uposlene u institucijama Bosne i Hercegovine za 2017. godinu vrši se sukladno odredbama Odluke o načinu i postupku ostvarivanja prava na regres za godišnji odmor u institucijama BiH. Također, Vijeće ministara BiH je na 102. sjednici, održanoj 23.05.2017. godine, donijelo Odluku kojom se utvrđuje visina regresa za godišnji odmor u institucijama Bosne i Hercegovine za 2018. godinu, a sukladno toj odluci, uposlenim u institucijama BiH utvrđuje se pravo na regres za godišnji odmor za 2018. godinu u visini od 300,00 KM;

- Članovi Kolegija oba doma PSBiH, imaju pravo na naknadu troškova za korištenje mobilnih telefona u iznosu do =1.000,00 KM mjesečno, dok predsjedatelji povjerenstava, te predsjedatelji klubova PSBiH, imaju pravo na naknadu troškova u iznosu do max 150,00 KM, a zastupnici/izaslanici PSBiH, nemaju pravo na naknadu troškova za mobilnog telefona;
- Nakon usvajanja Zakona o dopunama Zakona o plaćama i naknadama u PSBiH, za sjednice svih povjerenstava koje se održavaju u radno vrijeme, ukinuto je plaćanje, jer je to sastavni dio redovitih poslova/aktivnosti zastupnika/izaslanika PSBiH, dok je ograničeno plaćanja rada u nadzornim odborima, upravnim odborima, povjerenstvima za sjednice koje se održavaju izvan radnog vremena na 475 KM, što je osnovica za plaće u institucijama BiH;
- Pravo na troškove reprezentacije određeno je Pravilnikom o načinu i uvjetima korištenja internih i eksternih usluga - reprezentacije, ptt usluga, službenih putovanja, službenih vozila, službene odjeće, tiska i stručne literature u PSBiH od 25. 05. 2007. godine, prema kojoj predsjedatelji i zamjenici predsjedatelja imaju pravo na iznos do 500,00 KM za osobne - eksterne (računi) i do 500,00 KM za interne reprezentacije. Predsjedatelji povjerenstava i klubova imaju pravo na iznos do 200,00 KM za internu reprezentaciju, dok zastupnici/delegati oba doma PSBiH nemaju pravo na korištenje tzv. "reprezentacije".

Sukladno podacima Agencije za rad i zapošljavanje BiH, u razdoblju ožujak 2017. - ožujak 2018. godine, broj zaposlenih u Bosni i Hercegovini povećan je za 21.452 osobe, a broj nezaposlenih smanjen je za 29.075 osoba.

Prema podacima Agencije za statistiku BiH, u ožujku 2018. godine, broj zaposlenih osoba u BiH iznosio je 794.505. Također, u odnosu na veljaču 2018. godine, broj zaposlenih osoba se povećao za 3.108 osoba ili 0,4 posto. Stopa registrirane nezaposlenosti za ožujak 2018. godine iznosila je 37,0 posto i u odnosu na veljaču 2018. godine smanjena je za 0,4 postotna poena. Dakle, u odnosu na isti mjesec prethodne godine (ožujak 2017.), broj zaposlenih u BiH veći za 21.452 osobe.

Istovremeno, prema podacima Svjetske banke, regionalni rast u zemljama zapadnog Balkana u 2017. godini dostigao je 2,6 posto, što je rezultat otvaranja novih radnih mjesta (cca 230.000 novih radnih mjesta otvoreno je u 2017. godini u zemljama regije), uz činjenicu da je više od polovice novih radnih mjesta u regiji otvoreno u privatnom sektoru. Također, u Albaniji, Makedoniji, Srbiji, Crnoj Gori i na Kosovu stope zaposlenosti vratile na razinu od prije 2008. godine, dok jedino u Bosni i Hercegovini stopa zaposlenosti nije, još uvijek, vraćena na razinu od prije 2008. godine.

U spomenutoj analizi Svjetske banke predviđeno je da će svih šest zemalja regije zabilježiti ekonomski rast u 2017. godini, dok se prognozira ubrzan ekonomski rast u tekućoj, 2018. godini od 3,3 posto i u 2019. od 3,6 posto. Investicije su, po navodima u Izvješću, pokrenule snažan rast u Albaniji, Crnoj Gori i na Kosovu, dok je potrošnja dovela do stabilnog rasta u Bosni i Hercegovini (ranija politička kriza pogoršala je rast u Makedoniji, kao i iznimno hladna zima u Srbiji). U 2017. godini najveći rast ostvarili su Kosovo 4,4% i Crna Gora 4,2%, dok je najmanji rast zabilježen u Makedoniji - 1,5 posto BDP-a. Između ostalog, spomenuti ekonomski rast u zemljama regije, zajedno sa otvaranjem novih radnih mjesta, pozitivno se odrazio na pad stope siromaštva u regiji.

Međutim, u Bosni i Hercegovini u 2017. godini, i pored stabilnog ekonomskog rasta, ipak, otvoren skroman broj novih radnih mjesta, ali je povećana potrošnja dovela do stabilnog ekonomskog rasta, koji je u 2017. godini iznosio cca tri posto. Također, povećanje izvoza se nastavilo, ali strane direktne investicije su i dalje sa niskim prilivom. Fiskalna održivost nastavlja da bude prioritet, ali potrošnja mora biti vođena strateškim odlukama. Potencijal za rast postoji, ako se reforme implementiraju, s tim da se za 2018. godinu očekuje rast od 3,2 posto. Investicije su pokrenule snažan rast u Albaniji, na Kosovu i Crnoj Gori, dok je potrošnja dovela do stabilnog rasta u BiH.

Nadalje, Bosna i Hercegovina je, sukladno podacima Ujedinjenih naroda (UN), zemlja siromašnih ljudi, s obzirom da 17,9 posto bh. stanovništva živi sa primanjima manjim od 416 KM mjesečno, dok čak 15 posto građana BiH živi u apsolutnom siromaštvu, odnosno mjesečno imaju primanja niža od 235 KM. Analogno navedenom, može se zaključiti da je skoro svako šesto domaćinstvo u Bosni i Hercegovini siromašno. Zbog opće besperspektivnosti, sve je prisutniji odlazak mladih iz BiH.

Preliminarni podaci Centralne banke BiH pokazuju da direktna strana ulaganja za prošlu, 2017. godinu iznose 758.400.000 KM, što je više za 57,3 posto nego u 2016. godini, priopćeno je iz Agencije za unapređenje stranih investicija BiH (FIPA). Rast priliva stranih investicija pokazuje da su provedene mjere iz Reformske agende dovele do dinamike ekonomskog rasta, uključujući i rast izvoza, te da su nadležne vlasti uložile velike napore kako bi se postigao ovaj rezultat. Rast ekonomskih indikatora u BiH, što podrazumijeva otvaranje novih radnih mjesta za građane, dodatno ohrabruje i motivira da se nastavi raditi na provedbi ekonomskih reformi u zemlji, koje su neophodne ukoliko se želi nastaviti s planiranim rastom. Ovome je potrebno dodati da je za nastavak poboljšanja ekonomskih prilika u zemlji potreban još snažniji rad na njezinoj promociji u inozemstvu, s ciljem privlačenja novih stranih investicija u Bosni i Hercegovini, priopćeno je iz FIPE.

Po podacima Agencije za statistiku BiH, prosječna mjesečna isplaćena neto plaća u Bosni i Hercegovini u ožujku 2018. godine iznosila je 869 KM i nominalno je viša za 0,7 posto u odnosu na prosinac 2017. godine, te viša za 1,7 posto u odnosu na ožujak 2017. godine. Najniža prosječna neto plaća od 538 KM bila je u djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane, u građevinarstvu je iznosila 564 KM, dok je prosječna neto plaća u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima iznosila 590 KM. U financijskim i djelatnostima osiguranja prosječna neto plaća u siječnju 2018. godine iznosila je 1.459 KM, u proizvodnji i snabdijevanju električnom 384 KM, a u sektoru informacija i komunikacija, prosječna plaća iznosila je 1.310 KM.

Prema podacima Unije za održivi povratak i integracije u BiH, u istraživanju u kojem je tijekom 2017. godine sudjelovalo 1.750 mjesnih zajednica, 82 općine, 104 lokalne nevladine organizacije i 170 volontera, Bosnu i Hercegovinu je u 2017. godini napustilo 35.377 osoba, a u razdoblju od 2013. do listopada 2017. godine, ukupno 151.101 osoba. Od spomenutih 151.101 osobe, koja je u navedenom razdoblju napustila BiH, iz Federacije BiH je 68.068 osoba, iz Republike Srpske 68.278, te iz Brčko distrikta BiH 14.755 osoba. Ekonomska kriza, besperspektivnost, i nepoštivanje temeljnih ljudskih prava samo su neki od razloga zbog kojih mnogobrojne obitelji odlaze iz BiH.

Transparentnost rada Parlamentarne skupštine BiH i dalje je na zavidnoj razini, što je višegodišnji kontinuitet ove Institucije, jer, između ostalog, ima vrlo sadržajnu web stranicu, koja svojom funkcionalnošću, količinom dostupnih podataka i redovitosti ažuriranja, predstavlja pozitivan primjer svim drugim institucijama vlasti u Bosni i Hercegovini, pa i šire.

U Parlamentarnoj skupštini krajem prvog kvartala 2018. godine, okončani su radovi na uspostavi novog, suvremenijeg načina online praćenja parlamentarnih zasjedanja oba doma PSBiH, kao i svih drugih događaja u zgradi institucija BiH, sa većim brojem kamera u Plavoj i Bijeloj dvorani PSBiH i drugim izmjenama, u interesu svih onih koji žele online pratiti zasjedanja PSBiH.

Podsjećamo da već 10 godina plenarna zasjedanja oba doma PSBiH mogu se izravno pratiti putem interneta, s obzirom da je Parlamentarna skupština BiH od 20.02.2008. godine omogućila posjetiteljima web stranice PSBiH <https://www.parlament.ba> direktno praćenje zasjedanja Zastupničkog doma, a potom i Doma naroda PSBiH, a projekt izravnih prijenosa plenarnih sjednica oba doma PSBiH, kroz finansijsku potporu Parlamentu BiH, omogućila je Misije OEES-a u BiH.

Inače, web-stranica PSBiH jedna je od najobimnijih i najfunkcionalnijih web-stranica institucija na svim razinama vlasti u našoj zemlji, budući da korisnicima iste, putem multimedijalnih sadržaja, u dokumentima, informacijama i fotografijama, čini dostupnim sve ključne rezultate rada najviše institucije zakonodavne vlasti BiH. A suvremeni dizajn, novi i pregledan kalendar svih aktivnosti, te obogaćeni linkovi sa novim tekstovima i podacima, čine da spomenuta web-stranica u potpunosti ispunjava svoju misiju i dodatno uvećava ionako dobru transparentnost rada PSBiH.

Jedna od važnijih novina na web-stranici PSBiH, nakon njezinog redizajniranja, je integriranost sa OWIS sustavom, čime su korisnicima dostupni svi dokumenti iz aktualnog i ranijih saziva PSBiH (zakoni, zastupnička/izaslanička pitanja, odgovori na ista itd.), kao i međunarodni dokumenti integrirani sa aplikativnim rješenjem e-Z@k, što znači da se baza podataka kontinuirano održava na temelju sadržajne, formalne i proceduralne obrade dokumenata. Na web-stranici PSBiH je poboljšana i ujedinjena parlamentarna kalendar, koji obuhvaća sjednice domova i radnih tijela, kao i sve međunarodne aktivnosti i ostale događaje vezane za aktivnosti zastupnika i izaslanika PS BiH.

Dodatna novost je i dostupnost podataka iz životopisa za sve prethodne sazive PSBiH, s tim da arhiva sadrži sve dostupne podatke iz životopisa, kao i fotografije zastupnika i izaslanika oba doma PSBiH, članova Kolegija oba doma PSBiH, te članova Kolegija Tajništva PSBiH od 1996. godine.

Prezentirani su i svi podaci o klubovima zastupnika, strankama koje su bile zastupljene u PSBiH, te članovima svih parlamentarnih povjerenstava u ranijim sazivima. Biranjem saziva, domova PSBiH i imena zastupnika ili izaslanika, u aktualnom i prošlim sazivima PSBiH, na jednostavan način moguće je doći do temeljnih podataka o svim zastupnicima i izaslanicima oba doma PSBiH.

Na web stranici PSBiH, mogu se pronaći i informacije vezane za Program „Otvoreni parlament“, nadležnosti parlamentarnih povjerenstava, "press-kutak", kao i linkove „Parlament i EU“, „Često postavljana pitanja“, „Parlamentarna knjižnica“, „Kulturni događaji/izložbe unutar PSBiH“, a novim organigramima, dopunjenim tekstovima i životopisima, učinjen je sadržajnijim i link Tajništva PSBiH, uz napomenu da je web-stranica PSBiH redizajnirana je uz potporu Misije OEES-a u BiH.

Pored navedenih sadržaja, na web stranici PSBiH, već 11 godina (od 22.05.2007.), plenarne sjednice Parlamentarne skupštine BiH se digitalno snimaju (audio snimak sjednica se objavljuje na web stranici PSBiH 1-2 dana nakon okončanja istih). Također, osigurano je i izravno praćenje plenarnih sjednica oba doma PSBiH posredstvom web prezentacije, koje je javnoszi dostupno od 20.02.2008. godine, a sustav za digitalno snimanje i prijenos plenarnih sjednica omogućen je uz financijsku potporu Veleposlanstva SAD-a u BiH, koju je implementirala Misija OEES-a u BiH.

Također, na web stranici PSBiH može se preuzeti individualno glasanje svih zastupnika/izaslanika PSBiH, koje se na web stranicu PSBiH postavlja nekoliko dana nakon održanih plenarnih sjednica oba doma PSBiH, što pozitivno utječe na ukupnu transparentnost rada najvišeg organa zakonodavne vlasti BiH. Naime, za razliku od većine drugih vlada i parlamenta, koje nemaju takvu mogućnost, zainteresirani građani, nevladine udruge, mediji i sl., mogu preuzeti informacije o individualnom glasanju zastupnika/izaslanika, što je bila i preporuka iz monitoring izvješća CCI-a.

Također, početkom mandata aktualnog saziva PSBiH (2014.-2018.), sukladno članku 171. Poslovnika Zastupničkog doma PSBiH, te članku 155. Poslovnika Doma naroda PSBiH, zastupnici/zastupnice, te izaslanici/izaslanice oba doma PSBiH mogu usmeno postavljati pitanja članovima/članicama Vijeća ministara BiH, na početku svake prve plenarne sjednice u mjesecu, prije rasprave o dnevnom redu, uz izravan televizijski prijenos putem javnog TV servisa (BHT1). Parlamentarna skupština BiH i dalje je jedina u regiji, čije se plenarne sjednice ne prenose izravno.

Na kraju, svakako treba istaknuti da Bijela dvorana, kao i Plava dvorana PSBiH, u kojima se održavaju sjednice Zastupničkog doma i Doma naroda PSBiH, od listopada 2015., imaju instaliranu IT opremu i aplikativni softver za održavanje "e-sjednica", s tim da je nabavka potrebne opreme i razvijanje aplikativnog softvera, financirana sredstvima Europske unije za pretpristupnu pomoć BiH.

KONTINUIRANI POLITIČKI SUKOBI UNUTAR I IZMEĐU STRANAKA, VLADAJUĆE KOALICIJE NA DRŽAVNOJ RAZINI, I SVE VEĆA FOKUSIRANOST POLITIČKIH AKTERA NA PREDSTOJEĆE OPĆE IZBORE, DOVELI SU DO ZASTOJA U PROVEDBI REFORMI I PONOVOG USPORENJA EUROPSKOG PUTA BOSNE I HERCEGOVINE.

Preporuka: Parlamentarna skupština BiH, u situaciji kada više ne postoji parlamentarna većina u Zastupničkom domu PSBiH, treba, u interesu građana ove zemlje, pronaći neophodni kompromis, s ciljem da u izbornoj 2018. godini nastavi s provedbom reformskih mjera i otkloni zastoje na europskom putu Bosne i Hercegovine.

BOSNA I HERCEGOVINA, JOŠ UVIJEK, NEMA KREIRAN, NITI USVOJEN "PROGRAM INTEGRIRANJA BIH U EU", IAKO SU PRIJE DVIJE GODINE ISPUNJENI SVI PREDUVJETI ZA KREIRANJE I USVAJANJE OVOG STRATEŠKOG DOKUMENTA.

Preporuka: Parlamentarna skupština BiH i Vijeće ministara BiH trebaju, u suradnji sa Direkcijom za europske integracije BiH, značajnije intenzivirati rad na kreiranju i usvajanju "Programa integriranja BiH u EU", koji je najvažniji i strateški dokumenat na europskom putu BiH, koji daje pregled preuzetih obveza, dinamiku realizacije institucija koje su uključene u proces integriranja BiH u EU, plan usklađivanja domaćeg zakonodavstva sa legislativom EU, kao i procjenu troškova provedbe programa integriranja naše zemlje u Europsku uniju.

TREND ODLASKA MLADIH I RADNOSPOSOBNIH GRAĐANA KOJI ODLAZE IZ BOSNE I HERCEGOVINE SE NASTAVLJA, A KLJUČNI RAZLOZI SU VISOKA STOPA NEZAPOSLENOSTI, LOŠA PERSPEKTIVA ZA MLADE, IZRAŽENA KORUPCIJA U BH. DRUŠTVU I NESTABILNA POLITIČKA SITUACIJA I PRISUTNOST STALNIH TENZIJA.

Preporuka: Vlasti u Bosni i Hercegovini na državnoj, ali i svim drugim razinama, trebaju sve učiniti da se, kroz programe zapošljavanja mladih, kvalitetniji sustav obrazovanja, uvođenja mjera za lakše rješavanje stambenih problema, povoljnije kreditiranje mladih, njihovo uključivanje u institucije vlasti, ali i stvaranje ozračja povjerenja, međusobnog uvažavanja i rada na zajedničkom interesu, umjesto stalnog provociranja sukoba, govora mržnje i potenciranja uskostranačkih interesa, mlade i sposobne ljude motiviraju za ostanak u ovoj zemlji i korištenje svojih sposobnosti za njezinu izgradnju.

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BIH KONTINUIRANO KASNI SA KREIRANJEM I USVAJANJEM GODIŠNJIH PLANOVA RADA OBA DOMA PARLAMENTA BIH.

Preporuka: Parlamentarna skupština BiH treba blagovremeno inicirati Vijeću ministara BiH, a najkasnije početkom IV kvartala svake godine da sukladno poslovničkim odredbama otpočne aktivnosti na pripremi i utvrđivanju programa rada VMBiH za određenu kalendarsku godinu, kako bi oba doma PSBiH imala "temelj" za blagovremeno kreiranje i donošenje orijentacijskih planova rada za određenu godinu, s obzirom da se zakonodavni plan Vijeća

ministara BiH inkorporira u godišnje planove rada oba doma PSBiH. A PSBiH bi trebala blagovremeno, tj. prije kraja tekuće za narednu kalendarsku godinu, kreirati i usvojiti orijentacijske planove rada, jer rad bez kvalitetnih i blagovremeno donesenih planova rada, ne bi trebala biti odlika najvišeg organa zakonodavne vlasti BiH, ali ni drugih institucija.

I DALJE JE PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BIH SPECIFIČNA PO IZNIMNO MALOM BROJU USVOJENIH, A VELIKOM BROJU ODBIJENIH ZAKONA, PA JE TAKO PRVI KVARTAL 2018. GODINE OKONČALA SA TRI PUTA VIŠE ODBIJENIH ZAKONA, ŠTO NEGATIVNO UTJEČE NA PROVEDBU KLJUČNIH REFORMI U BOSNI I HERCEGOVINI.

Preporuka: Parlamentarna skupština BiH, na putu euroatlanskih integracija, mora usvajati znatno više zakona, s obzirom da je to primarna nadležnost i obveza ove Institucije, ukoliko istinski želi ubrzati integraciju Bosne i Hercegovine u Europsku uniju.

U PRORAČUNU INSTITUCIJA BIH OSTALA JE MOGUĆNOST TZV. "DISKRECIJSKOG" TROŠENJA NOVCA PORESKIH OBVEZNIKA OD STRANE PREDSJEDNIŠTVA BIH, TE PREDSJEDATELJA VIJEĆA MINISTARA BIH I DVA ZAMJENIKA PREDSJEDATELJA.

Preporuka: Treba stvoriti zakonske pretpostavke i donijeti potrebne odluke, kojima će se ubuduće onemogućiti tzv. "diskrecijsko" trošenje proračunskog novca od strane predsjedatelja i zamjenika predsjedatelja Vijeća ministara BiH, te članova Predsjedništva BiH, kroz tzv. "tekuću priču" u državnom proračunu. Sredstva se trebaju trošiti sa jasnim i transparentnim kriterijima, a odluke o trošenju proračunskog novca trebaju donositi Vijeće ministara BiH i Predsjedništvo BiH, bez "povlastica" za bilo kog dužnosnika, jer se radi o proračunskom novcu, tj. novcu poreskih obveznika BiH.

MEĐUNARODNE OBVEZE BIH U OBLASTI LJUDSKIH PRAVA I DALJE NISU PRIORITET ZA BH. VLASTI, ŠTO ZNAČI DA AKTUALNI SAZIV PSBIH, ZBOG NESPREMNOSTI ZA POTREBNE IZMJENE USTAVA BIH, NIJE USPIO ZAUSTAVITI DISKRIMINACIJU GRAĐANA NAŠE ZEMLJE NA NACIONALNOJ OSNOVI.

Preporuka: Vijeće ministara BiH i Parlamentarna skupština BiH, još uvijek, imaju priliku da, prije okončanja ovog saziva PSBiH i VMBiH, pronađu kompromisno rješenje za konačnu implementaciju odluke Europskog suda za ljudska prava u predmetu "Sejdić-Finci", kao i drugih odluka tog Suda, s ciljem eliminiranja diskriminatornih odredbi iz Ustavu BiH.

➤ **POPIS DONESENIH PRIJEDLOGA ZAKONA U PARLAMENTARNOJ SKUPŠTINI BOSNE I HERCEGOVINE U RAZDOBLJU OD 01.01. - 31.03.2018. GODINE:**

1. Zakon o Proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2018. godinu

Predlagatelj u ZD PSBiH: Predsjedništvo BiH

Dostavljen u proceduru ZD PSBiH: 14.12. i 21.12.2017.

Predlagatelj u DN PSBiH: Zastupnički dom

Dostavljen u proceduru DN PSBiH: 19.1.2018.

2. Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o zaštiti dobrobiti životinja

Predlagatelj u ZD PSBiH: zastupnik Predrag Kožul

Dostavljen u proceduru ZD PSBiH: 23.3.2017.

Predlagatelj u DN PSBiH: Zastupnički dom PSBiH

Dostavljen u proceduru DN PSBiH: 25.4.2017.

3. Zakon o izmjenama Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u Bosni i Hercegovini

Predlagatelj u ZD PSBiH: zastupnik Momčilo Novaković

Dostavljen u proceduru ZD PSBiH: 30.5.2017.

Predlagatelj u DN PSBiH: Zastupnički dom

Dostavljen u proceduru DN PSBiH: 28.7.2017.

➤ **ZAKONI NA USUGLAŠAVANJU U ZAJEDNIČKOM POVJERENSTVU OBA DOMA PSBiH ZA POSTIZANJE SUGLASNOSTI O ISTOVJETNOM TEKSTU ZAKONA, ZAKLJUČNO SA 31.03.2018. GODINE (USVOJENI SU U RAZLIČITOM TEKSTU):**

1. Prijedlog zakona o parlamentarnom nadzoru

Predlagatelj: Privremeno zajedničko povjerenstvo obaju domova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine za pripremu i upućivanje u parlamentarnu proceduru

Prijedloga zakona o parlamentarnom nadzoru

Dostavljen u proceduru: 26.5.2017.

2. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine

Predlagatelj: Vijeće ministara BiH

Dostavljen u proceduru: 9.8.2017.

3. Prijedlog zakona o dopunama Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine

Predlagatelj u ZD PSBiH: zastupnica Aleksandra Pandurević

Dostavljen u proceduru ZD PSBiH: 25.7.2017.

Predlagatelj u DN PSBiH: Zastupnički dom PSBiH

Dostavljen u proceduru DN PSBiH: 20.12.2017.

➤ **POPIS ODBIJENIH PRIJEDLOGA ZAKONA U PARLAMENTARNOJ SKUPŠTINI BOSNE I HERCEGOVINE U RAZDOBLJU OD 01.01. – 31.03.2018. GODINE:**

- 1. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine**
Predlagatelj u ZD PSBiH: Dom naroda
Dostavljen u proceduru ZD PSBiH: 25.7.2017.
Predlagateljice/predlagatelji u DN PSBiH: izaslanice/izaslanice Ljilja Zovko, Zdenka Džambas, Bariša Čolak, Martin Raguž i Mario Karamatić
Dostavljen u proceduru DN PSBiH: 28.4.2017.
- 2. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini**
Predlagatelj u ZD PSBiH: zastupnici Salko Sokolović, Senad Šepić i Sadik Ahmetović
Dostavljen u proceduru ZDPSBiH: 29.9.2017.
- 3. Prijedlog zakona o dopunama Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini**
Predlagatelj: zastupnik Mirsad Đonlagić
Dostavljen u proceduru ZDPSBiH: 25.10.2017.
- 4. Prijedlog zakona o dopunama Zakona o sportu u Bosni i Hercegovini**
Predlagatelj: zastupnik Mirsad Đonlagić
Dostavljen u proceduru ZDPSBiH: 25.10.2017.
- 5. Prijedlog zakona o izmjenama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine**
Predlagatelj: zastupnici Amir Fazlić, Nermina Kapetanović, Šefik Džaferović, Safer Demirović, Hazim Rančić, Asim Sarajlić i Šemsudin Mehmedović
Dostavljen u proceduru ZDPSBiH: 15.11.2017.
- 6. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine**
Predlagatelj u ZD PSBiH: zastupnici Salko Sokolović, Senad Šepić i Sadik Ahmetović
Dostavljen u proceduru ZDPSBiH: 14.12.2017.
- 7. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti osoba koje prijavljuju korupciju u institucijama Bosne i Hercegovine**
Predlagateljice/predlagatelji u ZD PSBiH: zastupnice/zastupnici Aleksandra Pandurević, Borjana Krišto i Mirsad Isaković
Dostavljen u proceduru ZDPSBiH: 15.11.2017.
Predlagatelj u DN PSBiH: izaslanice Bariša Čolak, Halid Genjac i Darko Babalj
Dostavljen u proceduru DNPSBiH: 22.11.2017.
- 8. Prijedlog zakona o dopuni Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine**
Predlagatelj u ZD PSBiH: zastupnik Saša Magazinović
Dostavljen u proceduru ZDPSBiH: 14.2.2018.
- 9. Prijedlog zakona o izmjenama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine**
Predlagatelj u ZD PSBiH: zastupnici Mirsad Mešić, Saša Magazinović i Denis Bećirović
Dostavljen u proceduru ZDPSBiH: 15.2.2018.

➤ **POPIS POVUČENIH PRIJEDLOGA ZAKONA U PARLAMENTARNOJ SKUPŠTINI BOSNE I HERCEGOVINE U RAZDOBLJU OD 01.01. - 31.03.2018. GODINE:**

- 1. Prijedlog zakona o osiguranju depozita u bankama Bosne i Hercegovine**
Predlagatelj: Vijeće ministara BiH
Dostavljen u proceduru: 17.11. i 24.11.2017.

2. Prijedlog zakona o dopuni Zakona o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini

Predlagatelj ZD PSBiH: zastupnici Salko Sokolović, Senad Šepić i Sadik Ahmetović,
Dostavljen u proceduru ZDPSBiH: 22.12.2017.

➤ **POPIS PRIJEDLOGA ZAKONA ZA KOJE JE OBUSTAVLJEN ZAKONODAVNI POSTUPAK U PSBiH U RAZDOBLJU OD 01.01. - 31.03.2018. GODINE:**

1. Prijedlog zakona o dopunama Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužiteljskim institucijama na razini Bosne i Hercegovine

Predlagatelj: Vijeće ministara BiH
Dostavljen u proceduru: 29.9.2017.

2. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine

Predlagatelj u ZD PSBiH: zastupnici Salko Sokolović, Senad Šepić i Sadik Ahmetović
Dostavljen u proceduru ZDPSBiH: 9.10.2017.

➤ **POPIS PRIJEDLOGA ZAKONA U PROCEDURI PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE, ZAKLJUČNO SA 31.03.2018. GODINE:**

1. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o zaštiti tajnih podataka

Predlagatelj : Vijeće ministara BiH
Dostavljen u proceduru: 28.10.2013.

2. Prijedlog zakona o utvrđivanju visine plaće zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine

Predlagatelj u ZD PSBiH: zastupnik Milorad Živković
Dostavljen u proceduru ZD PSBiH: 28.2.2014.
Predlagatelj u DN PSBiH: Zastupnički dom PSBiH
Dostavljen u proceduru DN PSBiH: 20.5.2014.

3. Prijedlog zakona o konverziji kredita u švicarskim francima u konvertibilne marke

Predlagatelj: izaslanik Mario Karamatić
Dostavljen u proceduru DN PSBiH: 16.9.2015.

4. Prijedlog zakona o neradnim danima u vrijeme vjerskih blagdana u Bosni i Hercegovini

Predlagatelj: Vijeće ministara BiH
Dostavljen u proceduru: 28.10. i 10.12.2015.

5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine

Predlagatelj: Vijeće ministara BiH
Dostavljen u proceduru: 5.1. i 17.2.2016.

6. Prijedlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine

Predlagatelj: Vijeće ministara BiH
Dostavljen u proceduru: 18.7., 22.8., 22.9., 10.11. i 14.11.2017.

- 7. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine**
Predlagatelj u ZD PSBiH: zastupnik Borislav Bojić
Dostavljen u proceduru ZDPSBIH: 13.9.2017.
Predlagatelj u DN PSBiH: Zastupnički dom DN PSBiH
Dostavljen u proceduru DNPSBIH: 2.2.2018.
- 8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine**
Predlagatelj u ZD PSBiH: zastupnica Aleksandra Pandurević
Dostavljen u proceduru ZDPSBIH: 9.10.2017.
Predlagatelj u DN PSBiH: Zastupnički dom PSBiH
Dostavljen u proceduru DNPSBIH: 2.2.2018.
- 9. Prijedlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine**
Predlagatelj: Vijeće ministara BiH
Dostavljen u proceduru: 30.10.2017.
- 10. Prijedlog zakona o sprječavanju sukoba interesa u institucijama Bosne i Hercegovine**
Predlagatelji/predlagateljice: zastupnici/zastupnice Borislav Bojić, Hazim Rančić, Jasmin Emrić, Diana Zelenika, Damir Arnaut, Saša Magazinović, Senad Šepić i Maja Gasal-Vražalica
Dostavljen u proceduru ZDPSBIH: 31.10.2017.
- 11. Prijedlog zakona o dopunama Zakona o komunikacijama**
Predlagatelj: Vijeće ministara BiH
Dostavljen u proceduru: 24.11. i 22.12.2017.
- 12. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine**
Predlagatelj u ZD PSBiH zastupnica Borjana Krišto
Dostavljen u proceduru ZD PSBIH: 18.1.2018.
Predlagatelj u DN PSBiH: Zastupnički dom PSBiH
Dostavljen u proceduru DN PSBIH: 26.3.2018.
- 13. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona u službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine**
Predlagatelj: Vijeće ministara BiH
Dostavljen u proceduru: 13.2.2018.
- 14. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine**
Predlagatelj: Vijeće ministara BiH
Dostavljen u proceduru. 5.2., 27.2. i 23.3.2018.
- 15. Prijedlog zakona o dopunama Zakona o prekršajima**
Predlagatelj: Vijeće ministara BiH
Dostavljen u proceduru: 19.2. 2018.
- 16. Prijedlog zakona o dopunama Zakona o sportu u Bosni i Hercegovini**

Predlagatelj u ZD PSBiH: zastupnik Mirsad Đonlagić
Dostavljen u proceduru ZDPSBIH: 2.3.2018.

17. Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine

Predlagatelj u ZD PSBiH: zastupnik Amir Fazlić
Dostavljen u proceduru ZDPSBIH: 5.3. 2018.

18. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine

Predlagatelj u ZD PSBiH: zastupnici Mirsad Mešić, Damir Bećirović, Saša Magazinović, Mirsad Đonlagić, Fehim Škaljić, Damir Arnaut i Denis Bećirović
Dostavljen u proceduru ZDPSBIH: 28.2. 2018.
Predlagatelj u DN PSBiH: Zastupnički dom PSBiH
Dostavljen u proceduru DNPSBIH: 12.3. 2018.

19. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine

Predlagatelj: Vijeće ministara BiH
Dostavljen u proceduru: 7.3.2018.

20. Prijedlog zakona o dopunama Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini

Predlagatelj: zastupnik Mirsad Đonlagić
Dostavljen u proceduru ZDPSBIH: 16.3.2018.

21. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine

Predlagateljice/predlagatelji : izaslanice/izaslanici Kluba izaslanika hrvatskoga naroda Ljilja Zovko, Bariša Čolak, Zdenka Džambas i Mario Karamatić
Dostavljen u proceduru DNPSBIH: 21.3.2018.

AMANDMANI NA USTAV BIH U PROCEDURI ZAKLJUČNO SA 31.03.2018. GODINE:

1. Prijedlog Amandmana II. na Ustav Bosne i Hercegovine

Predlagatelj: Vijeće ministara BiH
Broj: 01,02-01-53/12 od 13.12.2012.

DODATAK 2 – PROVEDBA ODLUKA USTAVNOG SUDA BIH DO 31.01.2018. GODINE:

Zaključno sa 31.01.2018. godine, ukupno 11 odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine nije bilo izvršeno, od kojih je 5 "U" predmeta (zahtjevi za ocjenu ustavnosti) i 6 "AP" predmeta (predmeti iz apelacijske nadležnosti Ustavnog suda BiH). Neizvršene odluke Ustavnog suda BiH, koje su donesene na temelju zahtjeva za ocjenu ustavnosti, odnose se na obaveze zakonodavnih tijela (Parlamentarna skupština BiH - 4 i Parlament Federacije BiH – 1 odluka).

U nastavku je pregled predmeta vezano za neizvršene odluke Ustavnog suda BiH:

"U" predmeti:

U-23/14 od 01. decembra 2016. godine

Službeni glasnik RS 70/17, 25.07.2017

Službeni glasnik BiH 54/17, 28.07.2017

Službene novine FBiH 61/17, 11.08.2017

D72. - Rješenje o neizvršenju

Odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj U 23/14 od 1. decembra 2016. godine

Utvrđuje se da Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nije u datom roku izvršila

Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj U 23/14 od 1. decembra 2016. godine.

Utvrđuje se da odredbe Potpoglavlja B člana 10.12. stav 2. u dijelu:

„Svakom konstitutivnom narodu se daje jedno mjesto u svakom kantonu“ i odredbe

Poglavlja 20 – Prijelazne i završne odredbe člana 20.16.A stav 2. tačke a-j Izbornog

zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“

br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06,

24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16) prestaju

važiti narednog dana od dana objavljivanja ovog rješenja

u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“.

U skladu s članom 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine,

ovo rješenje dostavlja se Tužilaštvu Bosne i Hercegovine

U-29/13 od 28. marta 2014. godine

(naloženo Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine da uskladi Zakon o plaćama i

drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine

(„Službeni glasnik BiH“ br. 90/05 i 32/07) u pogledu naknada na ime troškova smještaja s

odredbama člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i odredbama člana II/4. Ustava Bosne i

Hercegovine, u vezi s članom 14. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih

sloboda, članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i

osnovnih sloboda, kao i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima).

datum isteka roka za izvršenje: 12. novembar 2014. godine; Ustavni sud je na osnovu dopisa PS BiH, komunikacije sa PS BiH, kao i na osnovu uvida u odluke PS BiH objavljene u «Službenom glasniku Bosne i Hercegovine» zaključio da predmetna Odluka nije izvršena.

datum donošenja rješenja: 14. maj 2015. godine.

Rješenjem koje je objavljeno u «Službenom glasniku Bosne i Hercegovine» broj 48/15 od 16. juna 2015. godine utvrđeno je da Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nije izvršila Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj U-29/13 od 28. marta 2014. godine u ostavljenom roku od šest mjeseci od dana njenog dostavljanja Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine. Rješenje je dostavljeno podnosiocu zahtjeva (Sud BiH), Tužilaštvu BiH, zakonodavnom organu i Sl. glasnicima na objavu.

Predmetnim rješenjem nisu stavljene odredbe zakona van snage.

U-7/12 od 30. januara 2013. godine

(naloženo Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine da uskladi Zakon o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» br. 90/05 i 32/07) u pogledu naknada na ime troškova prijevoza, toplog obroka i odvojenog života s odredbama člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i odredbama člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, u vezi s članom 14. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima).

datum isteka roka za izvršenje: 27. august 2013. godine; Ustavni sud je na osnovu dopisa PS BiH, komunikacije sa PS BiH, kao i na osnovu uvida u odluke PS BiH objavljene u «Službenom glasniku Bosne i Hercegovine» zaključio da predmetna Odluka nije izvršena.

datum donošenja rješenja: 23. decembar 2013. godine.

Rješenjem koje je objavljeno u «Službenom glasniku Bosne i Hercegovine» broj 5/14 od 21. januara 2014. godine utvrđeno je da Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nije izvršila Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj U-7/12 od 30. januara 2013. godine u ostavljenom roku od šest mjeseci od dana njenog dostavljanja Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine. Rješenje je dostavljeno podnosiocu zahtjeva (Sud BiH), Tužilaštvu BiH, zakonodavnom organu i Sl. glasnicima na objavu.

Predmetnim rješenjem nisu stavljene odredbe zakona van snage.

U-15/11 od 30. marta 2012. godine

(naloženo Parlamentu FBiH da uskladi odredba člana 39.e st. 3. i 4. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo («Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine» br. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 i 5/10) u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje naknade sa članom II/3k) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 1 Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju).

datum isteka roka za izvršenje: 15. august 2012. godine; Ustavni sud je na osnovu komunikacije sa Parlamentom FBiH, kao i na osnovu uvida u odluke Parlamenta FBiH objavljene u «Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine» zaključio da predmetna Odluka nije izvršena.

datum donošenja rješenja: 16. januar 2013. godine.

Rješenjem koje je objavljeno u «Službenom glasniku Bosne i Hercegovine» broj 11/13 od 12. februara 2013. godine utvrđeno je da Parlament FBiH nije izvršio Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj U-15/11 od 30. marta 2012. godine u ostavljenom roku od tri mjeseca od dana njenog objavljivanja u «Službenom glasniku Bosne i Hercegovine», te je utvrđeno da odredbe člana 39.e st. 3. i 4. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo («Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine» br. 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 i 5/10), u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje naknade, prestaje da važi narednog dana od dana objavljivanja ove odluke u «Službenom glasniku Bosne i Hercegovine». Rješenje je dostavljeno podnosiocu zahtjeva (Kantonalni sud Sarajevo), Tužilaštvu BiH, zakonodavnom organu i Sl. glasnicima na objavu.

Predmetnim rješenjem, koje je doneseno nakon pet mjeseci od isteka roka za izvršenje, stavljene su van snage odredbe člana 39.e st. 3. i 4. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje naknade.

U-9/09 od 26. novembra 2010. godine

(naloženo Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine da izmijeni i dopuni neustavne odredbe Izbornog zakona u skladu sa predmetnom Odlukom (predmetnom Odlukom je utvrđeno da član 19.4. stav 2. Izbornog zakona i član 17. stav 1. Statuta Grada Mostara u dijelu u kojem glasi: «U svakom gradskom području se biraju po tri (3) vijećnika» nisu u skladu sa članom 25. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima koji je sastavni dio Ustava Bosne i Hercegovine. Zatim, utvrđeno je da odredbe člana 19.2. st. 1. i 3, te člana 19.4. st. 2. do 8. Izbornog zakona i člana 17. stav 1. Statuta Grada Mostara u dijelu koji glasi: «U svakom gradskom području se biraju po tri (3) vijećnika» nisu u skladu sa članom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 25. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima)).

datum isteka roka za izvršenje: 16. decembar 2011. godine; Ustavni sud je na osnovu uvida u predmetni spis, kao i na osnovu uvida u odluke PS BiH objavljene u «Službenom glasniku Bosne i Hercegovine» zaključio da predmetna Odluka nije izvršena.

datum donošenja rješenja: 18. januar 2012. godine.

Rješenjem koje je objavljeno u «Službenom glasniku Bosne i Hercegovine» broj 15/12 od 27. februara 2012. godine utvrđeno je da Parlamentarna skupština BiH nije izvršila Odluku Ustavnog suda broj U-9/09 od 26. novembra 2010. godine u ostavljenom roku od šest mjeseci od dana njenog objavljivanja u «Službenom glasniku Bosne i Hercegovine», te je utvrđeno da odredbe čl. 19.2. st. 1. i 3. i čl. 19.4. st. 2. do 8. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik Bosne i Hercegovine» br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08 i 37/08) prestaju da važe narednog dana od dana objavljivanja ove odluke u «Službenom glasniku BiH».

Rješenje je dostavljeno podnosiocu zahtjeva (Klub poslanika hrvatskog naroda u Domu naroda PS BiH), Tužilaštvu BiH, zakonodavnom organu i Sl. glasnicima na objavu.

Predmetnim rješenjem, stavljene su van snage odredbe čl. 19.2. st. 1. i 3. i čl. 19.4. st. 2. do 8. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

"AP"-predmeti :

AP-602/04 od 13. oktobra 2005. godine

(naloženo Općini Široki Brijeg da bez daljnjeg odgađanja izvrši rješenje Službe gospodarstva, Odsjek za inspekcijske poslove broj 04-8-362-36/5 od 4. februara 2002. godine i da u roku od tri mjeseca od dana prijema odluke obavijesti Ustavni sud o poduzetim mjerama).

datum isteka roka za izvršenje: 22. februar 2006. godine; Ustavni sud je uvidom u predmetni spis, kao i na osnovu uvida u komunikaciju sa Općinom Široki Brijeg zaključio da predmetna Odluka nije izvršena.

datum donošenja rješenja: 27. maj 2006. godine.

Rješenjem koje je objavljeno u «Službenom glasniku Bosne i Hercegovine» broj 87/06 od 31. oktobra 2006. godine utvrđeno je da Općina Široki Brijeg nije izvršila odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-602/04 od 13. oktobra 2005. godine.

Rješenje je dostavljeno apelantima-strankama u postupku, Tužilaštvu BiH i Sl. glasnicima.

AP-912/06 od 13. septembra 2007. godine

(naloženo Općinskom sudu u Širokom Brijegu da bez daljnjeg odlaganja provede izvršenje u predmetu broj I-292/03).

datum isteka roka za izvršenje: 18. decembar 2007. godine; Ustavni sud je uvidom u predmetni spis zaključio da predmetna Odluka nije izvršena.

datum donošenja rješenja: 27. mart 2009. godine.

Rješenjem koje je objavljeno u «Službenom glasniku Bosne i Hercegovine» broj 48/09 od 22. juna 2009. godine utvrđeno je da Općinski sud u Širokom Brijegu nije izvršio Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-912/06 od 13. septembra 2007. godine. Rješenje je dostavljeno apelantu, Općinskom sudu, VSTV-u, Tužilaštvu BiH i Sl. glasnicima.

AP-3125/08 od 12. oktobra 2011. godine

(naloženo Općini Trebinje da u što kraćem roku okonča postupak izvršenja Rješenja Odjeljenja za prostorno uređenje – urbanističko-građevinskog inspektora Općine Trebinje broj 07-362-37/3-99-02-03 od 7. jula 2003. godine, kao i da apelantu isplati iznos od 2.400,00 KM na ime nematerijalne štete zbog toga što nije okončan postupak administrativnog izvršenja). Napomena: isplata iznosa na ime naknade nematerijalne štete je izvršena u roku.

datum isteka roka za izvršenje: 17. februar 2012. godine; Ustavni sud je uvidom u predmetni spis zaključio da predmetna Odluka nije izvršena.

datum donošenja rješenja: 23. decembar 2013. godine.

Rješenjem koje je objavljeno u «Službenom glasniku Bosne i Hercegovine» broj 5/14 od 21. januara 2014. godine utvrđeno je da Općina Trebinje nije izvršila Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-3125/08 od 12. oktobra 2011. godine.

Rješenje je dostavljeno apelantu, Općini Trebinje, Tužilaštvu BiH i Sl. glasnicima na objavu.

AP-3744/09 od 6. decembra 2012. godine

(ukinuto rješenje Kantonalnog suda u Mostaru broj 58 0 Ip 048426 09 Pz od 11. septembra 2009. godine i predmet vraćen Kantonalnom sudu da po hitnom postupku donese novu odluku).

datum isteka roka za izvršenje: 28. mart 2013. godine; Ustavni sud je uvidom u predmetni spis zaključio da predmetna Odluka nije izvršena.

datum donošenja rješenja: 12. februar 2014. godine.

Rješenjem koje je objavljeno u «Službenom glasniku Bosne i Hercegovine» broj 19/14 od 11. marta 2014. godine utvrđeno je da Kantonalni sud u Mostaru nije izvršio Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-3744/09 od 6. decembra 2012. godine.

Rješenje je dostavljeno apelantu, Kanton. sudu, VSTV-u, Tužilaštvu BiH i Sl. glasnicima.

AP-861/10 od 13. marta 2013. godine

(naloženo Općini Široki Brijeg - Službi za privredu, obnovu i razvoj - Odsjek za inspeksijske poslove da bez daljnjeg odgađanja izvrši Zaključak o dozvoli izvršenja broj 04/8-23-377/09 od 15. septembra 2009. godine).

datum isteka roka za izvršenje: 3. jul 2013. godine; Ustavni sud je uvidom u predmetni spis zaključio da predmetna Odluka nije izvršena.

datum donošenja rješenja: 23. decembar 2013. godine.

Rješenjem koje je objavljeno u «Službenom glasniku Bosne i Hercegovine» broj 5/14 od 21. januara 2014. godine utvrđeno je da Općina Široki Brijeg nije izvršila Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-861/10 od 13. marta 2013. godine.

Rješenje je dostavljeno apelantu, Općini Široki Brijeg, Tužilaštvu BiH i Sl. glasnicima.

AP-867/16 od 08.1.2018. godine

Fikreta Livadić i Senad Livadić

Službeni glasnik BiH 12/18, 16.02.2018

Službene novine FBiH 14/18, 23.02.2018

Službeni glasnik RS 18/18, 01.03.2018

D72. - Rješenje o neizvršenju

Odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP 867/16 od 1. februara 2017. godine
Utvrđuje se da Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine nije izvršio Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP 867/16 od 1. februara 2017. godine. U skladu sa članom 72. stav (6) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovo Rješenje dostavlja se Tužilaštvu Bosne i Hercegovine.

AP-867/16 od 01.2.2017. godine

Fikreta Livadić i Senad Livadić

6.1.10. - pravično suđenje - razuman rok

6.1.1.1. - Građanski postupak

Član 6 EK i II/3.e) Ustava BiH

Osporeni akt: predmet broj 33 0 P 021307 12 GŽ pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine Ustavni sud zaključuje da postoji povreda prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije u odnosu na „suđenje u razumnom roku“, u situaciji kada revizijski postupak pred Vrhovnim sudom traje više od tri i po godine i kada još uvijek nije okončan, zbog toga što taj sud nije upravljao postupkom kako je to procesnim zakonom propisano.

DODATAK 3 - PROVEDBA AKCIJSKOG PLANA REFORMSKE AGENDE NA DRŽAVNOJ RAZINI:

Akcijski plan za implementaciju Reformske agende na razini Vijeća ministara BiH sadrži ukupno 34 mjere. Zaključno sa 31.03.2018. godine, u potpunosti je bila realizirana 21 mjera (61,8 %), kontinuirano se realizira 8 mjera (23,5%), dok 5 mjera nije bilo realizirano (14,7%).

➤ Mjere koje su realizirane:

1. Formirati interresornu radnu grupu sa svih nivoa (državni nivo i entiteti) koja će definisati modalitete razmjene podataka - ova mjera je završena (grupa je formirana), a u sklopu toga provodi se praćenje obima razmjene podataka i provođenje postupka naplate poreza kao rezultat razmijenjenih informacija.
2. Mjera pod 6 u akcionom planu - Utvrditi ukupan fond plaća u javnom sektoru, odnosno institucijama BiH, te podmjere (6.1) Priprema i usvajanje Prijedloga Zakona o budžetu institucija BiH godinu, koji sadrži član o kontroli i ograničenju novog zapošljavanja i (6.2) Izrada i usvajanje metodologije za ograničenje plaća u javnom sektoru na održivoj osnovi.
3. Mjera pod 7 u akcionom planu - Odrediti, održavati i objaviti strategije javnog duga i analize održivosti duga na državnom i entitetskom nivou i prateće podmjere (7.1) Usvajanje kalendara razmjene podataka potrebnih za pripremu Srednjoročne strategije upravljanja dugom BiH i (7.2) Odrediti, održavati i objaviti strategije javnog duga i analize održivosti duga na državnom i entitetskom nivou.
4. Osiguranje pune podrške uspješnoj realizaciji provođenja Odluke o postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama BiH.
5. Usvajanje Zakona o carinskoj politici.
6. Sveobuhvatno mapirati parafiskalne namete (i nametnuti moratorijum za nove) – ova mjera je završena, izvršeno je mapiranje, ali nije bilo aktivnosti na usklađivanju sa entitetima. Vrsta parafiskalnih nameta na državnom nivou je različita od entitetskih (razne takse), dok je kod entiteta glavni prihod dozvole i saglasnosti (u skladu sa entiteskim nadležnostima).
7. Usvojiti Strategiju i Akcioni plan reforme sektora pravde u BiH.
8. Uspostaviti efikasnu prevenciju korupcije i sukoba interesa u pravosuđu – ovo je niz mjera koje je proveo VSTV kroz obuke, uspostavu registra i donošenje pravilnika.
9. Propisati objektivne kriterije za imenovanje nosilaca pravosudnih funkcija radi povećanja profesionalizma i integriteta – VSTV je donio niz pravilnika u tom kontekstu.
10. Usvojiti mjere integriteta pravosudnog sistema u BiH - kao i prethodna mjera (pravilnici).
11. Usvojiti nova pravila disciplinskog postupka i uvesti nove disciplinske mjere (kao i prethodna mjera -pravilnici).

12. Izvršiti procjenu rada policijskih agencija, s ciljem unaprjeđenja integriteta policijskih agencija na svim nivoima – sve policijske agencije su napravile procjenu, mjera je završena.
13. Unaprijediti regionalnu i međunarodnu policijsku saradnju – završeno kroz usvajanje pravilnika i niza procedura.
14. Potpisati Operativni sporazum sa EUROPOL-om.
15. Usvojiti Strategiju i Akcioni plan za prevenciju i borbu protiv terorizma (2015.-2020.).
16. Usvojiti Strategiju za integrisano upravljanje granicom.
17. Zamrznuti ukupan fond plata u javnom sektoru do donošenja revidiranog sistema određivanja plata na osnovu vrijednosti.
18. Osiguranje pune podrške uspješnoj realizaciji popisa stanovništva, domaćinstava i stanova uz puno poštovanje odredbi Zakona o popisu stanovništva, podzakonskih propisa i evropskih statističkih standarda u popisnim aktivnostima.
19. Povećati akcize na gorivo.
20. Uskladiti pravni i regulatorni okvir u oblasti pranja novca i finansiranja terorizma radi ispunjenja zadataka iz FATF Akcionog plana.
21. Planirati e-usluge za PDV i porez na dohodak – Kod ove mjere ostvareni su preduslovi (usvajanje pravilnika o Ministarstva prometa i komunikacija), ali UIO nije završila aktivnosti na uvođenju e-usluge.

➤ **Mjere koje se kontinuirano provode:**

1. Znatno poboljšati razmjenu podataka između četiri poreske uprave - Praćenje obima razmjene podataka.
2. Predložiti povećana ovlaštenja za poreske organe i modalitete korisne saradnje.
3. Pripremiti i provesti poresku reviziju i inspekciju na osnovu rizika na svim nivoima.
4. Unaprjeđenje korištenja međunarodne ekonomske pomoći.
5. Unaprjeđenje saradnje između policijskih agencija na svim nivoima.
6. Niz mjera iz oblasti borbe protiv korupcije – „glavna“ mjera je „Uspostaviti efikasne strukture za prevenciju i nadzor borbe protiv korupcije na svim nivoima“, a podmjere obuhvataju: (11.1) Uspostaviti komunikaciju, saradnju i koordinaciju između APIK-a i svih tijela za suzbijanje korupcije; (11.2) Ustanoviti potrebe tijela za suzbijanje korupcije u BiH u skladu sa njihovim nadležnostima, (11.3) Izraditi odgovarajuće programe obuka za članove tijela za suzbijanje korupcije u BiH i provoditi obuke; (11.4) Ustanoviti potrebe institucija sa protivkoruptivnim nadležnostima na nivou državnih organa; (11.5) Osigurati administrativne, finansijske i institucionalne kapacitete institucija sa protivkoruptivnim nadležnostima na državnom nivou.
7. Implementacija Sporazuma o razmjeni elektronskih podataka između policije i tužilaca.

8. Formirati radnu grupu za praćenje obaveza iz FATF Akcionog plana, učešća na sastancima i podnošenje Izvještaja o napretku iz Akcionog plana prema FATF-u i izvršavati obaveze iz FATF Akcionog plana.

➤ **Mjere koje još nisu realizirane:**

1. Povećati akcize na duhan i alkohol u korist stabilizacije zdravstvenih sektora entiteta i kantona.
2. Donijeti nove zakone iz finansijskog sektora usklađene sa direktivama EU i Uslovima iz Bazela Ovdje se misli na izmjene i dopune Zakona o Agenciji za osiguranje depozita – entiteski zakoni o bankama i agencijama za bankarstvo iz ovog „paketa“ su već usvojeni.
3. Unaprijediti pravni okvir kojim se reguliše oduzimanje nelegalno stečene imovine, pranja novca i povrat, uključujući poboljšanje procedure prodaje zaplijenjene imovine.
4. Usvojiti inoviranu Strategiju reforme javne uprave koja će biti zasnovana na ključnim principima reforme javne uprave (aktivnosti u toku).
5. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima. (kraj)